

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ

Кафедра: менеджменту, економіки, статистики, та цифрових технологій

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр

на тему: Організаційний механізм забезпечення фінансової безпеки на підприємстві (на матеріалах ПП «Славутич Поділля»)

Виконав: студент магістратури
за спеціальністю 073
менеджмент
галузі знань 07 Управління та
адміністрування
(денної форми навчання)
Мандра Ігор Миколайович

Керівник:
доктор економічних наук
професор Кулинич Р.О.

Рецензент:
директор
ПП "СЛАВУТИЧ-ПОДІЛЛЯ"
Березюк О.О.

АНОТАЦІЇ

Мандра І.М. «Організаційний механізм забезпечення фінансової безпеки на підприємстві (на матеріалах ПП «Славутич Поділля»)» - Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент», галузь знань 07 – «Управління та адміністрування» - Хмельницький університет управління і права імені Леоніда Юзькова. – Хмельницький, 2024.

Проведено дослідження теоретичних та методичних основ забезпечення фінансової безпеки на підприємстві. Досліджено теоретичні аспекти організації механізму забезпечення фінансової безпеки. Проведено оцінку функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки приватного підприємства «Славутич Поділля». Розроблено пропозиції щодо удосконалення діяльності механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства.

ABSTRACTS

Mandra I. M. «Organizational mechanism for ensuring financial security at the enterprise (based on the materials of "Slavutich Podillia")» - Manuscript.

Research for obtaining a master's degree in specialty 073 "Management", field of knowledge 07 - "Management and administration" - Khmelnytskyi University of Management and Law named after Leonid Yuzkov. – Khmelnytskyi, 2024.

A study of the theoretical and methodical foundations of ensuring financial security at the enterprise was conducted. The theoretical aspects of the organization of the financial security mechanism have been studied. The evaluation of the functioning of the mechanism for ensuring financial security of the private enterprise "Slavutich Podillia" was carried out. Proposals have been developed to improve the operation of the mechanism for ensuring the financial security of the enterprise.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	7
1.1. Сутність фінансової безпеки на підприємстві.....	7
1.2. Методичні підходи до організації роботи механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства.....	13
1.3. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПП «СЛАВУТИЧ ПОДІЛЛЯ».....	28
2.1. Загальна характеристика та основні техніко-економічні показники діяльності підприємства.....	28
2.2. Характеристика діяльності механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства.....	40
2.3. Оцінка ефективності функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки на підприємстві.....	49
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПП «СЛАВУТИЧ ПОДІЛЛЯ».....	57
3.1. Напрями удосконалення існуючого механізму забезпечення фінансової безпеки досліджуваного підприємства.....	57
3.2. Економічне обґрунтування запропонованих заходів.....	65
3.3. Прогнозні показники діяльності у сфері забезпечення фінансової безпеки досліджуваного підприємства.....	73
ВИСНОВКИ.....	78

СПИСОК

ВИКОРИСТАНИХ

ДЖЕРЕЛ.....80

ДОДАТКИ.....84

ВСТУП

Актуальність теми магістерської роботи. У сучасний час, проблеми, пов'язані з гарантуванням економічного зростання підприємства, стають першочерговими. Розвиток підприємства впливають такі фактори, як нестабільна політична і соціально-економічна обстановка в країні, міжнаціональні, регіональні, територіальні конфлікти, недосконалість законодавства, криміналізація суспільства, шахрайство, корупція та інші. Усе це гостро піднімає проблему забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Питання забезпечення фінансової безпеки підприємств стали актуальними вже давно. На сьогоднішній день існує певний категорійний апарат та кілька підходів до визначення та гарантування цієї безпеки.

Фінансова безпека є універсальною категорією, що відображає захищеність суб'єктів соціально-економічних відносин на всіх рівнях, починаючи з держави і закінчуючи кожним громадянином. Фінансова безпека підприємства - це захищеність його діяльності від негативних впливів зовнішнього та внутрішнього середовища, а також здатність швидко усунути різноманітні загрози або адаптуватися до існуючих умов, не вразити негативно на його діяльність. Форми прояву загроз фінансової безпеки мають різний характер на макрорівнях і макрорівнях ієрархії управління економікою і представляють собою складну динамічну систему, яка вимагає моніторингу інтенсивності їх впливу.

Вивчення сутності та характеру фінансової безпеки розпочалося протягом останніх тридцяти років минулого століття, коли підприємства стали стикатися із потребою врахування ризиків. У зарубіжній літературі фінансову безпеку підприємства часто називають "fcosecent" (фінансова безпека підприємства). Важливо відзначити, що на сучасному етапі існує значна різноманітність точок зору стосовно визначення самого змісту поняття «фінансова безпека підприємства».

Серед провідних авторів, що займаються проблемами фінансової безпеки підприємства, слід виділити: Покропивний С. Ф., Ілляшенко С. М., Белокуров

В.В., Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М., Ковальчук І. В., Кляйнер Г. Б., Тамбовцев В. Л., Качалов Р. М. та ін. Взагалі економічна безпека підприємства є складною та неоднозначною категорією.

Наразі відсутня чітка і вибрана наукова позиція стосовно сутності та змісту фінансової безпеки, і на деяких аспектах цієї проблеми дослідницькі точки зору різко відрізняються. Це становить серйозний перешкоджаючий фактор для розвитку методичних основ факторного визначення та кількісного вимірювання фінансової безпеки, що в свою чергу гальмує проведення наукових досліджень з розробки та впровадження механізму управління фінансовою безпекою підприємств.

З цього погляду, основним завданням у дослідженні фінансової безпеки підприємства є конструктивно-критичний аналіз та узагальнення різних підходів до її сутності. Це дозволить проаналізувати та розвинути методичний апарат для кількісної оцінки рівнів фінансової безпеки підприємств, а подальше – розробити методи для її зміцнення. Визначений круг питань визначає актуальність обраної теми дослідження.

Мета магістерської роботи: дослідження теоретичних основ організації системи управління фінансовою безпекою підприємства та розробка практичних рекомендацій для підвищення рівня фінансової безпеки підприємства.

Поставлена мета зумовлює виконання наступних завдань:

- Розглянути сутність фінансової безпеки на підприємстві.
- Дослідити методичні підходи до організації роботи механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства.
- Вивчити інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки.
- Дослідити загальну характеристику та основні техніко-економічні показники діяльності підприємства.
- Розглянути характеристику діяльності механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства.

- Оцінити ефективність функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки на підприємстві.
- Запропонувати напрями удосконалення існуючого механізму забезпечення фінансової безпеки досліджуваного підприємства.
- Спроекувати економічне обґрунтування запропонованих заходів.
- Оцінити прогностичні показники діяльності у сфері забезпечення фінансової безпеки досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження є приватне підприємство «Славутич Поділля».

Предметом дослідження є система фінансової безпеки ПП «Славутич Поділля».

Методи дослідження. Під час формулювання даної роботи було використано наступні методи: спостереження та порівняння (при відборі літературних джерел для дипломної роботи); аналіз і синтез (при створенні першого та другого розділів); статистичні методи, такі як темп росту та темп приросту; методи економічного аналізу, зокрема використання фінансових коефіцієнтів, вертикального та горизонтального аналізу; а також методи факторного аналізу.

Практична значущість полягає в розробці механізму забезпечення фінансової стійкості, що адаптовано під конкретне підприємство.

Інформаційну базу досліджень складають законодавчі акти, наукова та періодична економічна література, статистична звітність, річні фінансові звіти за 2018-2022 роки ПП «Славутич Поділля».

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, додатків і списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 80 сторінок, список використаних джерел містить 40 найменувань, викладених на 4 сторінках.

Апробація результатів дослідження.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність фінансової безпеки на підприємстві

Термін «фінансова безпека» з'явився в момент становлення держави і став невід'ємною складовою національних інтересів. Перші роздуми про необхідність забезпечення безпеки в фінансовій сфері мають свої коріння в «Політика» Платона. Його концепція полягала в доцільності балансування благ, оскільки їх надмір чи нестача призводили до конфліктів, війн, або перетворювали державу в «суспільство, що хворіє». Платон, описуючи свою ідеальну державу, підкреслював важливість збалансованого використання та розподілу ресурсів для досягнення сталого розвитку, миру та добробуту, що є однією з перших примітивних концепцій фінансової безпеки [1].

Економічне використання поняття «безпека» почалося ще в Стародавньому Римі - латинське «*securitas*» мало значення «безпека», «надійність» («*Securitas Imperium*», тобто «Безпека імперії» - напис на римських монетах) [2].

Термін «безпека» отримав широке застосування в економіці. Зазвичай «фінансову безпеку» визнають як здатність фінансової системи забезпечувати свій незалежний розвиток, ефективне функціонування та захищеність своїх інститутів і інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз.

Щодо визначення терміну «фінансова безпека», більшість авторів розглядає її як стан фінансової системи, «... який характеризується стійкістю до впливу внутрішніх та зовнішніх дій, що загрожують суспільству» [3], або як «...складну багатофакторну категорію, що визначає здатність національної економіки до розширеного відтворення для задоволення потреб свого населення та держави на визначеному рівні, протидіючи дестабілізуючим факторам, які створюють загрозу стійкому збалансованому розвитку країни;

забезпечення конкурентоспроможності національної економіки у світовій системі господарювання» [4].

Існування великої кількості трактувань поняття «фінансова безпека» зумовлює необхідність проведення ґрунтовного аналізу цього поняття (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Підходи до трактування поняття «фінансова безпека підприємства»

Автор	Трактування
1	2
Козаченко Г. В., Ляшенко А. Н., Безбожний В. Л. [14]	«... фінансова безпека має захищати підприємство від впливу існуючих загроз та сприяти успішному функціонуванню суб'єктів господарювання».
Філіпковська Л. О., Матвієнко О. О. [15]	«... фінансова безпека є способом досягнення поставлених цілей, очікуваних фінансових результатів діяльності та захисту від впливу факторів оточуючого середовища».
Ортинський В. Л. [16]	«... здатність підприємства розвиватися, отримувати бажаних результатів, уникати негативного впливу факторів оточуючого середовища та будь-яких економічних загроз та захищати від їх впливу процес виробництва, фінансового та соціального розвитку».
Кірієнко А. В. [17]	«... фінансова безпека підприємства сприяє ефективному використанню ресурсів та можливостей у процесі діяльності, отриманню очікуваного прибутку, за якого рівень збитків та загроз діяльності є значно нижчим».
З. Стаховяк [18]	«... фінансова безпека – це стан діяльності підприємства за якого використовувалися методи з метою ліквідація та уникнення загроз зовнішнього середовища, відбувалося досягнення основних цілей діяльності та налагодження процесу функціонування».
Гапак Н. М., Дочинець І. В. [19]	«...це можливість стійкого економічного розвитку, процвітання, налагодження процесу виробництва за умови зменшення та запобігання негативного впливу загроз ринкового середовища, взаємодії та соціального захисту працівників, підвищення рівня їх професіоналізму та зростання заробітної плати» [].
Мельник О. О. [20]	«... фінансова безпека підприємства повинна забезпечити захист та усунути вплив негативних факторів ринкового середовища за умови ефективного використання наявних ресурсів, досягнення цілей розвитку, налагодженої роботи працівників та організації процесу виробництва».

Джерело: [14-20]

Таким чином існують різні трактування сутності фінансової безпеки, але слід також розглянути окремі підходи до визначення значення фінансової безпеки підприємства.

Покропивний С. Ф. висловлює цікаву позицію, спираючись на ресурсно-функціональний підхід. Згідно з його думкою, «... фінансова безпека має

забезпечувати оптимальне використання фінансових ресурсів, сприяючи модернізації обладнання та поліпшенню умов праці при постійному впливі внутрішнього та зовнішнього середовища» [21].

Фоміна М. В. [22] ділить подібну точку зору та підкреслює, що «... ефективне використання ресурсів та використання можливостей розвитку створюють умови для досягнення поставлених цілей і забезпечують фінансову безпеку».

З іншого ракурсу Черепа А. В. [23], який дотримується конкурентного підходу, стверджує, що «... фінансова безпека пов'язана з наявністю конкурентних переваг, що зумовлено рівнем фінансового, соціального, технологічного розвитку, кадровим потенціалом і структурою виробництва. Конкурентні переваги, фактично, створюють можливості для успішного розвитку, покращення іміджу на міжнародному ринку».

Представники гармонізаційного підходу, такі як Мірошніченко С. П. [24], висловлювали твердження, що «... фінансова безпека є засобом встановлення відносин і взаємодії між зовнішнім оточенням та самим підприємством, тобто досягнення стану рівноваги».

Інші дослідники, такі як Ковальов Д., Сухоруков Т. [25], прихильники підходу захисту підприємства від впливу загроз, пояснювали, що «... фінансова безпека повинна сприяти захисту підприємства від впливу існуючих факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, створювати можливості для уникнення негативних наслідків та потенційних загроз у процесі діяльності. Важливою вважається не тільки елімінація загроз, але і адаптація до умов діяльності, що позитивно впливає на подальший розвиток».

Отже, узагальнюючи вищезгадані думки, можна сформулювати узагальнююче визначення: Фінансова безпека - це механізм впливу, захищеності і контролю за процесом розвитку та захисту всіх сфер діяльності та інтересів підприємств від негативного впливу факторів ринкового середовища з метою забезпечення стабільності функціонування, процвітання, а також фінансового та соціального розвитку не лише підприємства, але й регіону. Це включає конкурентну боротьбу, досягнення основної мети через регулювання з

боку керівництва та заходів з запобігання, уникнення або адаптації до сучасних умов протягом тривалого періоду.

Основною метою фінансової безпеки підприємства є забезпечення стабільної та максимально ефективної діяльності в сучасний період і високого потенціалу для майбутнього розвитку. Щодо головних функціональних цілей фінансової безпеки то їх можна відобразити на рис.1.1.

Головні функціональні цілі фінансової безпеки підприємства
Забезпечення високої ефективності роботи, стійкості та незалежності підприємства
Забезпечення технологічної незалежності та високої конкуренто-спроможності його технічного потенціалу
Висока ефективність менеджменту, оптимальність та ефективність його організаційної структури
Високий рівень кваліфікації персоналу та його інтелектуального потенціалу
Мінімізація шкідливого впливу результатів виробничої діяльності на довкілля
Максимальна правова захищеність усіх аспектів діяльності підприємства
Захист інформаційного поля комерційної таємниці та досягнення необхідного рівня інформаційного забезпечення роботи усіх підрозділів
Забезпечення безпеки персоналу підприємства, його майна, комерційних інтересів

Рисунок 1.1 - Головні функціональні цілі фінансової безпеки підприємства

Джерело: [24]

Виділення фінансової безпеки особистості як перспективного напрямку для подальшого дослідження є важливим, оскільки існує актуальна потреба в підвищенні ефективності управління мікрофінансами, аналізі тенденцій їх використання та методиках розподілу, а також у розгляді особливостей співвідношення витрат і заощаджень. Наявність економічних загроз на рівні особи вимагає подолання та запобігання їм.

Характерною рисою цього рівня є те, що особа, хоча має повну фінансову свободу та несе відповідальність за результати своєї фінансової діяльності, не

може оголосити дефолт чи проголосити себе банкрутом. Застосування підходів та принципів фінансової безпеки на цьому рівні виявляється у співвідношенні доходів та витрат особи, у структурі витрат за різними групами та у вивченні динаміки впливу зовнішніх факторів на матеріальний стан. Фінансова безпека на різних рівнях об'єднує методику її формування, сутність визначення та використання, що визначається як підхід до забезпечення діяльності шляхом протистояння загрозам в умовах невизначеності та ризику, що може викликати відхилення стану фінансової системи чи окремого об'єкта від запланованого чи бажаного [9].

В поточних умовах кризисного управління, політичної нестійкості, неузгодженості і дефіциту правової основи, відсутності науково обґрунтованої концепції реформ, корупції, підвищується інтерес учених і підприємців до забезпечення фінансової безпеки підприємств, об'єктами захисту є фінансові ресурси, і штат підприємства та інформаційні ресурси. Наочно це можна розглянути на рис. 1.2.

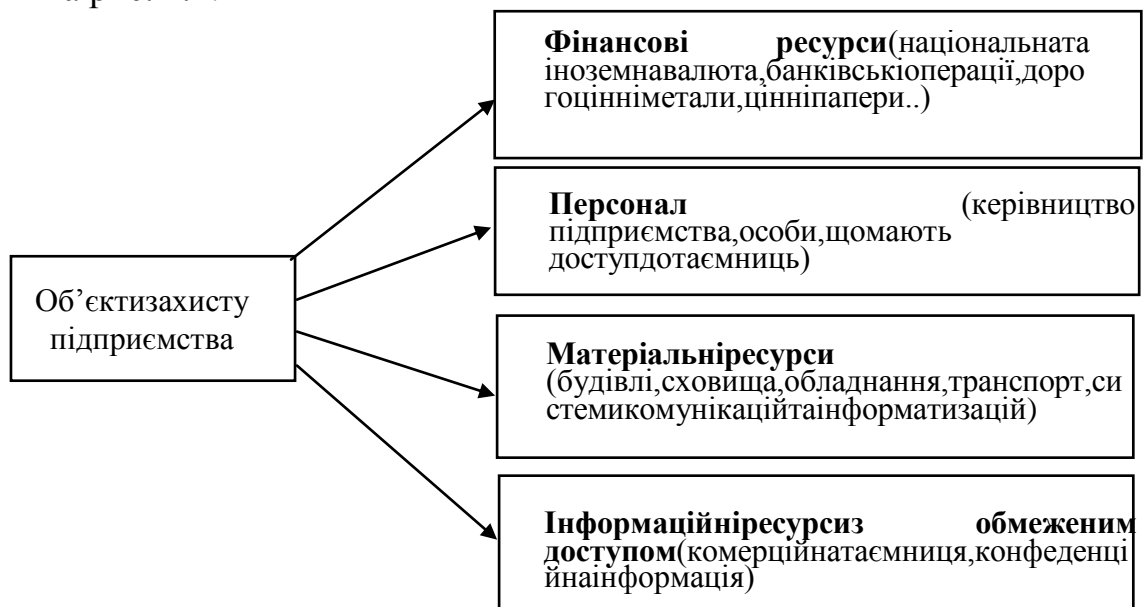

Рисунок 1.2 - Класифікація об'єктів захисту підприємства

Джерело: [15]

Фінансову безпеку підприємства можна трактувати, як:

- рівень захищеності всіх систем підприємства під час здійснення господарської діяльності в конкретних обставинах;
- стан всіх ресурсів підприємства, таких як капітал, робоча сила, інформація, технології, техніка і права, а також підприємницькі

здібності, при якому можливе максимально ефективно їх використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного та соціального розвитку; здатність запобігати або швидко ліквідувати різноманітні внутрішні та зовнішні загрози.

- комплекс заходів, який включає організаційно-правові, режимно-охоронні, технічні, технологічні, економічні, фінансові, інформаційно-аналітичні та інші методи, спрямований на усунення потенційних загроз та створення умов для забезпечення ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до їхніх цілей та завдань;
- стан соціально-технічної системи підприємства, який дозволяє уникнути зовнішніх загроз і протистояти внутрішнім чинникам дезорганізації завдяки наявним ресурсам, підприємницьким здібностям менеджерів, а також структурній організації та взаємодії менеджменту. [5].

Отже, з урахуванням вище зазначеного можна зробити висновок, що фінансова безпека є системою впливу, захищеності та контролю над процесом розвитку та захисту всіх аспектів діяльності та інтересів підприємств від негативного впливу факторів ринкового середовища. Головною метою є забезпечення стабільності функціонування та процвітання, фінансового та соціального розвитку не лише підприємства, але і регіону, конкурентної боротьби та досягнення стратегічних цілей шляхом регулювання з боку керівництва та пристосування до умов розвитку протягом тривалого періоду.

Функціональні компоненти фінансової безпеки підприємства є сукупністю основних напрямів його фінансової безпеки, які відрізняються між собою з точки зору змісту. Для їх аналітичної оцінки необхідно визначити можливі діапазони загроз (ризиків) та провести оцінювання ймовірності та наслідків їх реалізації. Кожен з них має свій власний набір специфічних критеріїв, і лише їх взаємодія може забезпечити оптимальний рівень фінансової безпеки підприємства в цілому.

1.2. Методичні підходи до організації роботи механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства

Створення та ефективне функціонування системи фінансової безпеки підприємства має ґрунтуватись на методологічних засадах наукової теорії безпеки. Досягнення цілей цієї системи вимагає чіткого визначення: що має бути досягнуто, які завдання потрібно розв'язати для досягнення цілей, які основні функції повинна виконувати система фінансової безпеки підприємства та визначення обсягу діяльності та напрямків її розвитку. Основою для побудови системи фінансової безпеки підприємства слугують конкретні наукові принципи, які визначають методологічний фундамент цього процесу.

В роботах Наталії Потапової до головних елементів системи фінансової безпеки господарюючого суб'єкта віднесені наступні засоби та методи [11, с. 229]:

1. Нормативно-правові (включають перелік організаційних норм і правил, що регулюють усі етапи технологічного циклу діяльності компанії);
2. Інженерно-технічні (оглядають апаратурні засоби зв'язку, пристосування, конструкції та їх правильне використання для виявлення потенційних загроз);
3. Інформаційно-технологічні (стосуються захисту електронної інформаційної мережі);
4. Оперативно-технічні (призначені для конспіративного контролю за діями людей та інформацією, що може суттєво впливати на безпеку компанії, її персонал та технології);
5. Морально-психологічні (заходи, спрямовані на співпрацю зі співробітниками, дії та відомості яких можуть впливати на безпеку);
6. Спеціальні (використовуються для отримання, збору та аналізу інформації про конкурентів та фірми, які можуть становити загрозу для підприємства).

Забезпечення фінансової безпеки підприємства вимагає створення на підприємстві власної системи безпеки.

1. Система фінансової безпеки підприємства має бути унікальною і адаптованою до конкретних особливостей кожного підприємства, враховуючи його рівень розвитку, структуру, величину, виробничий потенціал, ефективність використання ресурсів, напрям діяльності, кваліфікацію персоналу, виробничу дисципліну, конкурентне оточення, місце розташування, ризикованість виробництва, наявність конфіденційної інформації та ступінь її секретності.
2. Система фінансової безпеки підприємства повинна бути автономною, відокремленою від схожих систем інших виробничих одиниць. Однак її відокремленість є відносною. Багато завдань, що постають перед системою безпеки підприємства, потребують прийняття рішень на вищому рівні, перш за все, на державному. Дії служби безпеки конкретного підприємства також залежать від активності протидії служб безпеки конкурентів. Вона формується та функціонує відповідно до законодавчих актів країни, наявності та доступності засобів захисту, рівня підготовки та кваліфікації персоналу і інших аспектів.
3. Система фінансової безпеки підприємства повинна бути комплексною, охоплюючи безпеку фінансову, науково-технічну, кадрову, інтелектуальну, екологічну, інформаційну, фізичну, техногенну, пожежну, зв'язку та інші аспекти. Враховуючи ці аспекти, в систему фінансової безпеки повинні входити відповідні елементи, органи, сили та засоби. Тільки комплексний підхід може забезпечити відповідний рівень надійності безпеки підприємства.

Основним положенням є дієвість та ефективність фінансової безпеки, оскільки унікальність, самостійність та комплексність системи фінансової безпеки не дає жодної гарантії, що ця система буде діяти, окрім того, діяти ефективно.

Мета системи фінансової безпеки полягає вчасному виявленні та запобіганні як зовнішнім, так і внутрішнім загрозам та ризикам, забезпеченні

захищеності діяльності підприємства та досягненні його бізнес-цілей. Створення та функціонування системи фінансової безпеки спрямовані на вчасне виявлення та запобігання як зовнішнім, так і внутрішнім загрозам та ризикам, забезпечення стабільної діяльності та ефективного розвитку підприємства.

Різноманіття господарських зв'язків, в які вступає підприємство в ході своєї діяльності, призводить до виникнення різних факторів впливу на фінансову безпеку його функціонування. Таким чином, виявлення ризикових факторів та загроз є ключовим завданням для забезпечення фінансової безпеки.

Всі впливові фактори на фінансову безпеку можна умовно класифікувати як позитивні та деструктивні, іншими словами - загрози. З усіх зовнішніх загроз фінансовій безпеці особливо важливо визначити ті, що націлені на руйнування або ослаблення потенціалу підприємства. Крім того, необхідно дослідити фактори, які впливають на створення такого економічного середовища, яке сприяє позитивному розвитку потенційних можливостей виробництва та відповідає інтересам підприємства (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Групування факторів небезпек та загроз залежно від напрямку їх дії

Групи зовнішніх факторів	Групи внутрішніх факторів
1	2
– політичні фактори	– фактори виробничого значення
– макроекономічні фактори	– фактори пов'язані із зовнішнім середовищем
– мезоекономічні фактори	– фактори пов'язані з персоналом
– мікроекономічні фактори	– фактори пов'язані з конкурентною позицією
– екологічні фактори	– фактори у сфері планування
– науково-технічні та технологічні фактори	– фактори пов'язані з інформаційними ресурсами
– юридичні (правові) фактори	– фактори пов'язані зі збутовою, маркетинговою стратегією і політикою
– соціально-культурні фактори	– екстенсивні фактори виробництва
– інформаційні фактори	– інтенсивні фактори виробництва
– природно-техногенні фактори	– фактори у сфері фінансового менеджменту
– демографічні фактори	– фактори у сфері виробничого менеджменту
– криміналістичні фактори	– юридичні (правові) фактори
– морально-психологічні фактори	– форс-мажорні фактори

Джерело: [11]

Кожне підприємство, враховуючи конкретну обстановку, повинно ідентифікувати (прогнозувати) найбільш значущі (ризикові) фактори зовнішнього та внутрішнього впливу і розробити систему заходів для їх вчасного виявлення, уникнення чи зменшення впливу.

Методами захисту від перелічених загроз можуть стати такі (рис. 1.3):

Рисунок 1.3 - Методи захисту підприємства від загроз

Джерело: [20]

Розглянемо кожен з наведених методів захисту від загроз і нейтралізації їх негативних наслідків [26]:

- Методи ухилення від загроз включають такі заходи: відмова від співпраці з ненадійними партнерами та постачальниками; відхилення від участі в ризикованих проектах; уникач ризикованих рішень; відмова від проведення надто ризикованих господарських операцій; зменшення використання позикових коштів у господарському обороті; відмова від банківських кредитів у випадку не вигідних умов фінансового ринку; відмова від будь-якої інвестиційної політики, спрямованої на підтримку високого рівня платоспроможності підприємства; відмова від імпортової сировини

при високому ризику змін митного законодавства; відмова від авансових оплат постачальникам та реалізація товарів на умовах відстрочення платежів; здобуття додаткової інформації; розробка схем ділової активності, що уникають найбільш ризиковані області тощо;

- Методи локалізації загроз включають виділення «економічно небезпечних» ділянок та поетапне розукрупнення структури підприємства;
- Методи передачі ризиків включають в себе такі заходи: страхування (передача ризику страховій компанії за певну плату); створення структур взаємного страхування та перестраховування; пошук гарантій; хеджування; фінансові гарантії та доручення; введення специфічних умов у текст документів (договорів, торгових контрактів), що зменшують відповідальність підприємства у випадку непередбачених подій або передають ризик контрагенту;
- Методи компенсації включають такі заходи: використання самострахування через систему резервів, таких як резервні фонди (страхові та цільові), запаси страхових товарів та страхові резерви фінансових ресурсів (коштів); розробка та впровадження системи штрафних санкцій для контрагентів підприємства; забезпечення компенсації можливих фінансових втрат шляхом отримання від контрагентів додаткового доходу за ризиковані операції, який перевищує рівень, що може бути забезпечений безризиковими операціями; проведення стратегічного планування діяльності; прогнозування зовнішньої фінансової діяльності; моніторинг соціально-фінансової та нормативно-правової бази; активний цілеспрямований маркетинг; створення спілок, асоціацій, кластерів; боротьба з промисловим шпигунством;
- Методи диверсифікації включають різноманітні заходи: розширення видів діяльності та зон господарювання; введення різноманітності в асортимент виробництва; збільшення

різноманітності постачальників основних груп товарів; розширення ринків збуту; різноманітність інвестицій; диверсифікація портфеля цінних паперів; розподіл ризиків в депозитному портфелі; розподіл відповідальності між партнерами; розподіл впливу загроз у часі тощо.;

— Методи лімітування передбачають введення ряду заходів: встановлення відповідних економічних і фінансових нормативів; встановлення верхньої межі обсягу комерційної операції при закупівлі товарів і угод з одним контрагентом; фіксація максимального розміру сукупних запасів товарів на підприємстві (включаючи запаси поточного поповнення, сезонного збереження та цільового призначення); встановлення граничного розміру споживчого кредиту, який може бути виданий одному покупцеві (з урахуванням диференційованих груп покупців або товарних груп); визначення мінімального обсягу оборотних активів у високоліквідній формі (з виділенням їхньої суми у готівковій формі); встановлення граничного розміру використання позикових коштів у господарському обороті (врахування їхньої частки в загальній сумі використовуваного капіталу); визначення максимального розміру депозитного внеску, розміщеного в одному комерційному банку та інші.

Звісно, кожен із методів має свої обмеження у застосуванні, проте розумне їх поєднання сприяє зниженню ймовірності настання загрози та рівня її впливу на об'єкт фінансової безпеки. В сучасних умовах для підприємств найбільш ефективними методами захисту від загроз і їх нейтралізації є мінімізація, страхування (зовнішнє і внутрішнє) та диверсифікація.

До основних завдань системи фінансової безпеки підприємства з попередження й нейтралізації загроз і небезпек належать: вивчення партнерів, конкурентів, споживачів, майбутніх інвесторів та співробітників підприємства; отримання необхідної інформації для прийняття найбільш оптимальних управлінських рішень з питань стратегії і тактики фінансової діяльності

підприємства; збір, аналіз, оцінка даних і прогнозування розвитку подій; своєчасне виявлення можливих загроз з боку зовнішнього середовища для підприємства та його співробітників; недопущення проникнення на підприємство структур фінансової розвідки конкурентів, злочинців та окремих осіб з протиправними намірами; протидія технічному проникненню в злочинних цілях; забезпечення збереження матеріальних цінностей і відомостей, що становлять комерційну таємницю підприємства; формування позитивної думки серед споживачів і ділових партнерів про підприємство; контроль за ефективністю функціонування системи безпеки та удосконалення її елементів тощо.

Підсумовуючи вищевикладений матеріал, можна зазначити, що забезпечення фінансової безпеки значною мірою залежить від того, як підприємство впорається із впливом зовнішніх та внутрішніх факторів загроз і небезпек. Для запобігання негативним наслідкам загроз для фінансової безпеки підприємства або мінімізації їх впливу важливо заздалегідь удосконалити заходи та методи, які дозволять виявити ризиковані ситуації та усунути їх причину на етапі їх виникнення. При обиранні методів та стратегій нейтралізації негативного впливу факторів загроз та небезпек важливо враховувати багатогранність складових фінансової безпеки підприємства та особливості його діяльності у відповідній галузі.

1.3. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки

Забезпечення інформаційно-аналітичної складової фінансової безпеки має базуватися на чіткому та системному механізмі визначення рівня фінансової безпеки підприємства.

Процес оцінки рівня фінансової безпеки підприємства включає такі етапи:

1. Обирання критерію ефективності фінансової безпеки, який відображає ступінь наближення підприємства до безпечного стану.
2. Побудова набору показників (індикаторів) фінансової безпеки.
3. Встановлення порогових значень для показників (індикаторів).
4. Моніторинг вибраних показників та порівняння їх фактичних значень із визначеними пороговими.
5. Визначення інтегрального рівня фінансової безпеки підприємства на основі обраних показників.

Оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства повинно базуватися на принципах, які відображені на рис.1.4.

Принципи оцінки рівня фінансової безпеки підприємства

- відповідність параметрів оцінювання змісту процесів у системі фінансової безпеки;
- комплексність, тобто врахування всіх чинників, що впливають на загрози фінансовій безпеці підприємства;
- виділення головних елементів наявних або потенційних небезпек і загроз;
- періодичність оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства;
- можливість застосування необхідних запобіжних, попереджувальних, профілактичних та корегуючих заходів щодо виявлених або потенційних загроз.

Рисунок 1.4 - Принципи оцінки рівня фінансової безпеки підприємства

Джерело: [27]

На сьогоднішній день у науковій літературі сформувалося чимало методичних підходів до визначення рівня фінансової безпеки підприємства, які можна класифікувати у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Методичних підходи до визначення рівня фінансової безпеки підприємства

Методи	Методика оцінки
Прогнозування банкрутства	– багатofакторна дискримінантна модель
	– інтегральна оцінка фінансово-економічного стану підприємства
Комплексної оцінки загроз	– інтегральна оцінка ризику
	– оцінка ефективності захисних заходів
Комплексної оцінки економічного потенціалу підприємства	– багатовекторна ресурсно-функціональна модель фінансової безпеки
	– оцінка конкурентного статусу фірми
	– інтегральна оцінка додержання інтересів компанії
	– SWOT-аналіз
	– багатofакторна лінійна модель

Джерело: [27]

Щодо конкретних методів, то у роботі Корочевської Л. О. [28] пропонується методика оцінки рівня фінансової безпеки підприємства за допомогою інтегрального показника (I).

Цей показник визначається за формулою:

$$I = \sum_{i=1}^n L_i * R_i \quad (1.1)$$

де L_i - коефіцієнт, що відображає значущість функціонального складника фінансової безпеки;

R_i - величина часткового критерію за i -тим функціональним складником;

n - кількість функціональних складників фінансової безпеки підприємства.

Значення окремих функціональних критеріїв визначаються на основі співвідношення можливої величини збитку підприємства і суми витрат на реалізацію заходів, пов'язаних з його попередженням:

$$R_i = \frac{CZ_i}{Z_i} \quad (1.2)$$

де CZ_i - сукупний збиток за i -тим функціональним складником фінансової безпеки, грн;

Z_i - сумарні витрати на реалізацію заходів щодо попередження збитку за i -тим функціональним складником фінансової безпеки, грн [46].

Для оцінки рівня фінансової безпеки підприємства використовується функціональну залежність, яка базується на локальних функціях залежності рівня фінансової безпеки від відповідних показників діяльності підприємств ($f(x_1), f(x_2), \dots, f(x_n)$) та коефіцієнтах, які відображають значущість кожного показника (a_1, a_2, \dots, a_i):

$$Рєб = a_1 \cdot f(x_1) + a_2 \cdot f(x_2) + \dots + a_n \cdot f(x_n), \quad (1.3)$$

де x_1, x_2, \dots, x_n - показники діяльності підприємства.

Для експрес-оцінки рівня фінансової безпеки Ф. Євдокимов, О. Мізіна та О.Бородіна [29] використовують бальні оцінки. В основі визначення рівня безпеки лежать граничні значення показників та їх рейтинг.

Якщо значення показника є вищим від нормативного, йому присвоюють перший клас; нижче від нормативного, але вище за критичне – другий; нижче від критичного – третій.

Для одержання узагальненої оцінки рівня безпеки може бути використаний весь перелік показників чи відібрані ті з них, які становлять найбільший інтерес для дослідження.

Рейтинг показника визначається залежно від мети дослідження і важливості показника для обраного напрямку дослідження:

$$B = \sum_{i=1}^n P_i * K_i \quad (1.4)$$

де B - сума балів;

P_i - рейтинг i -го показника, $i = 1$;

K_i - клас i -го показника.

Загальна методологія оцінки рівня фінансової безпеки підприємства передбачає оцінювання рівня фінансової безпеки на основі сукупного критерію шляхом зважування та сумування окремих функціональних критеріїв, що визначаються за допомогою порівняння з можливою величиною збитків, які можуть бути завдані підприємству, та ефективності заходів щодо запобігання цих збитків.

Сукупний критерій фінансової безпеки (*Ксеб*) будь-якого суб'єкта господарювання можна розрахувати за допомогою наступної формули:

$$K_{ceб} = \sum_{i=1}^n k_i * d_i (1.5)$$

де k_i – величина одиничного критерію по i -й функціональній складовій ЕБП;

d_i – питома вага значимості i -ї функціональної складової ЕБП;

n – кількість функціональних складових ЕБП, за якими розраховуються одиничні критерії.

Необхідно відзначити, що для оцінки фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності важливо розробити власну систему індикаторів, де ключовими є не лише самі показники, але й їхні порогові значення.

Порогові значення є межами, які, якщо їх не дотримуватися, можуть перешкоджати нормальному розвитку різних аспектів відтворення та призводити до утворення негативних та руйнівних тенденцій у галузі фінансової безпеки.

Слід підкреслити, що найвищий рівень фінансової безпеки досягається, коли весь комплекс показників перебуває в межах припустимих значень, а порогові значення одного показника досягаються без збитку для інших.

У міжнародній практиці використовується багато показників, які визначають фінансову стабільність підприємства як складову фінансової безпеки. Це включає рентабельність, коефіцієнт ліквідності (популярний у Японії), коефіцієнт ефективності капітальних вкладень, термін окупності та інші.

Американські фахівці часто використовують показники, такі як чистий приведений дохід, максимальні грошові потоки (Cash-flow) та зокрема маржа безпеки або точка беззбитковості.

У світовій практиці встановлено нормативи для окремих показників фінансового стану підприємства, які визначають оптимальні величини фінансової безпеки. Наприклад, відношення власних і позикових коштів рекомендується у пропорції 1:1, рівень ліквідності повинен бути на рівні 1 і вище, коефіцієнт покриття короткострокових зобов'язань оборотними засобами

— 2, ступінь забезпеченості нерухомістю — наближатися до 1, а чиста рентабельність капіталу повинна перевищувати відсоток за банківським кредитом.

Показником платоспроможності є відношення оборотних коштів до короткострокової заборгованості, і рекомендоване співвідношення на практиці становить 2:1, що свідчить про те, що активи, спрямовані на короткострокові зобов'язання, перебивають їх удвічі.

Ще одним показником платоспроможності є відношення довгострокової заборгованості до власного капіталу фірми, і норматив цього співвідношення складає 0,65 і менше.

Розглядаючи систему індикаторів стану інтелектуальної та кадрової складової, не можна не відзначити розробку даної тематики в роботах як вітчизняних авторів Лойко Д.М. та Корчевської Л.О. [28].

Проте стосовно аспекту забезпечення фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності по її інтелектуальної та кадрової складової доцільно запропонувати наступну структуру основних груп індикаторів рівня забезпечення інтелектуальної та кадрової складової:

- група індикаторів чисельного складу персоналу підприємства та його динаміки;
- група показників ефективності використання персоналу підприємства;
- група індикаторів якості мотиваційної системи підприємства;
- група індикаторів стану інтелектуального потенціалу підприємства.

Група індикаторів стану техніко-технологічної безпеки підприємства включає традиційно використані для оцінки виробничого потенціалу критерії, зокрема:

- кількість проданих та куплених ліцензій;
- кількість наявних у розпорядженні підприємства патентів;
- співвідношення одержаних і сплачених ліцензійних виплат (роялті);
- відсоток продукції, що випускається, яка перевершує або відповідає кращим світовим аналогам;
- аналогічний показник відповідності світовим аналогам по використанні

на підприємстві технологічного обладнання;

— відсоток продукції, що випускається підприємством, захищеної патентами, що належать даному підприємству;

— питома вага технологічного устаткування підприємства, розроблена на підприємстві і захищена патентами підприємства;

— питома вага обладнання, придбаного на основі ліцензійних договорів.

Два останніх відображають ефективність корпоративних НДДКР підприємства і рівень її технологічної незалежності від постачальників ліцензійного обладнання.

Структура системи індикаторів стану політично-правової безпеки підприємства включає дві основні підгрупи. До першої належать такі показники рівня забезпечення політико-правової безпеки підприємства, як:

— питома вага судових і арбітражних розглядів в загальному числі господарських договорів підприємства;

— частка виграних розглядів в загальному числі;

— кількість співробітників підприємства на одного працівника юридичної служби підприємства та інші.

Друга підгрупа індикаторів стану політично-правової складової фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності включає вартісні показники, що відображають фінансову ефективність робіт по забезпеченню політико-правової безпеки підприємства. Основні з них:

— сальдо штрафних санкцій за господарськими договорами;

— питома вага отриманих та сплачених штрафних санкцій у сумі зобов'язань за господарськими договорами підприємства;

— частка витрат на юридичне забезпечення діяльності підприємства в загальній структурі її виробничих витрат.

Систему індикаторів стану інформаційної складової фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності можна представити в якості двох основних груп індикаторів: кількісних і вартісних. До кількісної групи індикаторів належать показники масштабу робіт з інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності підприємства, а саме:

- показник частки співробітників інформаційно-аналітичного підрозділу підприємства в загальній обліковій чисельності її співробітників;
- показник кількості джерел інформації, з якими підприємство має контакти;
- наявність і склад структури відділів інформаційно-аналітичного підрозділу підприємства та інші. Динамічний аналіз даних показників дає уявлення про масштаби діяльності інформаційно-аналітичної служби підприємства та про її роль в загальній структурі функціональних підрозділів компанії.

Група показників вартості включає в себе показник питомої ваги витрат на забезпечення інформаційної безпеки підприємства в загальних бюджетних витратах. Цей показник вказує на рівень фінансування заходів, спрямованих на забезпечення інформаційної безпеки підприємства, а також визначає ефективність вжитих заходів у сфері інформаційної складової фінансової безпеки підприємства.

При обговоренні показників екологічної складової фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності слід виділити дві основні групи індикаторів для функціональної складової. До першої групи відносяться нормативи гранично допустимої концентрації шкідливих речовин, встановлені законодавством у сфері екології. Важливо виділити підгрупу норм на екологічну чистоту продукції, яку підприємство випускає, з урахуванням існуючих і потенційних національних ринків збуту.

До другої групи відноситься оцінка ефективності впроваджених суб'єктом підприємництва заходів та їх ефективності.

Щодо індикаторів силової безпеки підприємства то вони відображаються у показниках захисту фізичної особи від загроз її життю, здоров'ю та матеріальному благополуччю, а також захисту майна підприємства від кримінальних посягань.

Основними індикаторами силової безпеки є:

- коефіцієнт транспортної безпеки, який відображає відношення вартості вкрадених цінностей при транспортуванні до валових витрат

підприємства;

— чисельність працівників звільнених з роботи за крадіжку чи спробу знищення майна підприємства;

— рівень інженерно-технічного захисту;

— коефіцієнт захищеності майна та персоналу підприємства, який відображає частку витрат на охорону бізнесу у чистому прибутку підприємства.

На підставі запропонованих індикаторів системи фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності можна визначити рівень функціональної складової і, подальше, інтегральний показник рівня фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності. За визначеним рівнем проводиться аналіз ефективності заходів, прийнятих підприємством для забезпечення фінансової безпеки його діяльності.

Отже, можна зазначити, що існує багато підходів до оцінки фінансової безпеки. Однак найбільш поширеними є інтегральні методики, що передбачають оцінку фінансової безпеки, враховуючи вплив окремих функціональних складових. Це дозволяє визначити їхню роль у загальному стані безпеки підприємства.

Після розрахунку впливу функціональних складових на зміну суб'єкта господарювання здійснюється функціональний аналіз заходів для організації необхідного рівня фінансової безпеки підприємства за окремими складовими, використовуючи відповідний алгоритм.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПП «СЛАВУТИЧ ПОДІЛЛЯ»

2.1. Загальна характеристика та основні техніко-економічні показники діяльності підприємства

Базою дослідження для проведення аналізу та оцінки функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки стало приватне підприємство «Славутич-Поділля» (далі – ПП «Славутич-Поділля»), розташоване за адресою: м. Хмельницький, вул. Шевченка, буд. 70.

Загальна інформація про підприємство представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Основні відомості про ПП «Славутич-Поділля»

1. Повне найменування	ПРИВАТНЕ ПИДПРИЕМСТВО СЛАВУТИЧ-ПОДИЛЛЯ
2. Код ЄДРПОУ	35805578
3. Дата проведення державної реєстрації	27.03.2008
4. Територія (область)	Хмельницька
5. Статутний капітал (грн)	30 000 000,00
6. Основний вид діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД	47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (основний);

Основними реєстраційними документами, які дають йому право здійснювати господарську діяльність, є:

1. Виписка з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Цей документ засвідчує факт реєстрації підприємства як господарюючого суб'єкта 27.03.2008 р., про що зроблено запис в державному реєстрі № 1 673 102 0000 005688 і присвоєно код ЄДРПОУ 35805578. Згідно цього документу основними видами діяльності ПП «Славутич-Поділля» за КВЕД є:

- 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (основний);
- 46.31 Оптова торгівля фруктами й овочами;

- 46.34 Оптова торгівля напоями;
- 46.36 Оптова торгівля цукром, шоколадом і кондитерськими виробами;
- 46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;

2. Статут ПП «Славутич-Поділля», затверджений Рішенням власника № 22 від 28.12.2020 р. Статут є основним документом, що регулює діяльність підприємства. Згідно цього документу основною метою діяльності підприємства є одержання прибутку, задоволення суспільних потреб в його продукції, роботах, послугах та реалізація на підставі одержаного прибутку (доходу) соціальних та економічних інтересів власників і трудового колективу підприємства. Статутом ПП «Славутич-Поділля» передбачено 121 вид діяльності, які входять до його предмету діяльності. Однак, основним з них являється роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

Керівництво підприємством здійснює його одноосібний власник Долгов Володимир Якович та директор підприємства Франко Дмитро Світланович. Останній в своїй діяльності підзвітний власнику підприємства.

Для забезпечення діяльності підприємства за рахунок внесків його власника створений статутний капітал у розмірі 30,0 млн. грн. За 2020 рік середня кількість працівників на підприємстві становила 374 особи. В жовтні 2020 року в діяльності ПП «Славутич-Поділля» відбулися кардинальні зміни, які передбачали продаж усіх магазинів мережі «Економ». Решта нерухомого майна, яке перебуває у власності підприємства, надається в операційну оренду, що, фактично, і являється основним видом діяльності ПП «Славутич-Поділля» у 2021 році. Також, у власності підприємства залишився один магазин, м'ясний цех і невеликий склад з бакалійними товарами. На сьогодні штат підприємства нараховує не більше 30 працівників.

Для проведення аналізу діяльності ПП «Славутич-Поділля» було використано його фінансову звітність, яка містить достовірну, повну і всебічну інформацію про товариство. В процесі аналізу фінансової діяльності товариства

було досліджено динаміку та структуру його активів, зобов'язань та власного капіталу загалом та в розрізі їх окремих видів.

Так, як основним видом діяльності підприємства є роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах, то доцільно проаналізувати динаміку обсягу та реалізації основних видів продукції (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Динаміка обсягу та структури реалізації основних видів продукції на підприємстві за 2018-2022 рр.

Назва продукції (послуг)	2018 р.		2019 р.		2020 р.		2021 р.		2022 р.		Відх. 2022 р до 2018 р, %
	обсяг продукції, тис. грн.	% питомо вага,	обсяг продукції, тис. грн.	% питомо вага,	обсяг продукції, тис. грн.	% питомо вага,	обсяг продукції, тис. грн.	% питомо вага,	обсяг продукції, тис. грн.	% питомо вага,	
Свіже м'ясо та птиця	88603	24,75	87556	24,66	80145	25,25	9419	23,42	10768	24,65	-87,85
Ковбасні вироби та делікатеси	45264	12,64	41186	11,60	35613	11,22	4095	10,18	3761	8,61	-91,69
Риба	85954	24,01	82037	23,11	65480	20,63	8487	21,10	9244	21,16	-89,25
Сири	84593	23,63	77934	21,95	78399	24,70	9996	24,85	10961	25,09	-87,04
Молочні продукти	40847	11,41	51518	14,51	44437	14,00	6332	15,74	7239	16,57	-82,28
Цільнозернові вироби	3258	0,91	6213	1,75	6380	2,01	1016	2,53	1162	2,66	-64,33
Вина	2273	0,63	2068	0,58	1651	0,52	197	0,49	0	0	-100,00
Бакалія	1967	0,55	1789	0,50	1428	0,45	241	0,60	48	0,11	-97,56
Інше	5229	1,46	4758	1,34	3884	1,22	439	1,09	502	1,15	-90,39

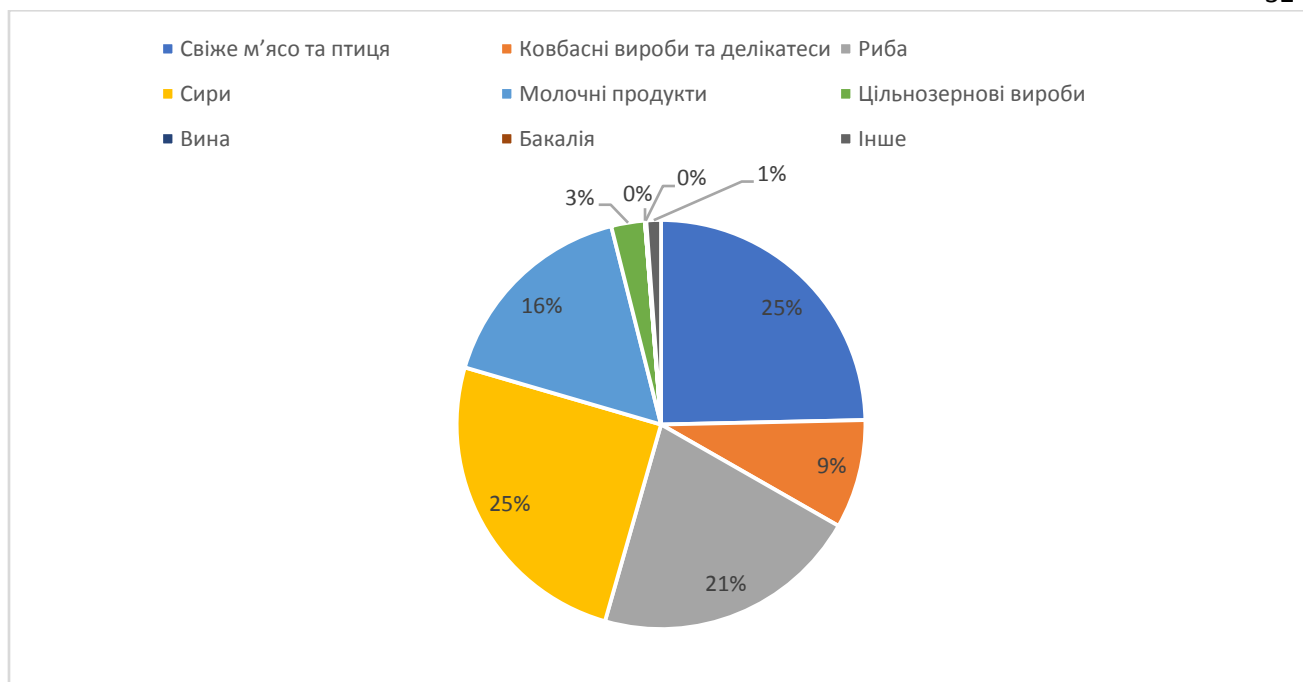

Рисунок 2.1 – Структура реалізації товарів ПП «Славутич Поділля» у 2022 році, %

За результатами аналізу динаміки та структури реалізації основних видів продукції ПП «Славутич Поділля» слідує, що загальний рівень реалізації у 2022 році значно зменшився, порівняно із 2018 роком. Результатом такої динаміки стали воєнні дії на території України, що сприяли вимушеному зменшенню обсягів діяльності підприємства.

У структурі реалізації найбільшу питому вагу займають сири – 25%; свіже м'ясо та птиця – 25%; а також цільнозернові вироби – 21%.

Оцінка фінансово стану підприємства починається з аналізу майна (ресурсів) підприємства та джерел їхнього фінансування, що проводять за допомогою складання агрегованого порівняльного аналітичного балансу. На основі даних щодо структури і складу майна підприємства, на початок і на кінець досліджуваного періоду визначають активи, що характеризують його виробничий потенціал. Після проведення аналізу майна товариства оцінюють склад та структуру джерел фінансування його активів. При проведенні аналізу пасиву балансу підприємства, необхідно визначити співвідношення в структурі між власним і позиковим капіталом. Для цього варто скласти агрегований (порівняльний баланс) (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Актив порівняльного аналітичного балансу за 2018-2022 р. ПП «Славутич Поділля»

Статті активу	2018		2019		2020		2021		2022		Зміни	
	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%
1	2	3	4	5							6	7
I. Необоротні активи у тому числі												
– основні засоби	12 080	11,44	61 100	50,92	52 019	72,59	47 492	74,84	53 308	76,77	41 228	77,34
– нематеріальні активи	4	0,00	8	0,01	612	0,85	547	0,86	483	0,70	479	99,17
II. Оборотні активи, у тому числі:												
– виробничі запаси	41 243	39,07	39 847	33,21	10 644	14,85	10 541	16,61	9 347	13,46	-31 896	-341,24
– товари	39 973	37,87	39 718	33,10	10 532	14,70	7 181	11,32	9 218	13,28	-30 755	-333,64
– дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 700	1,61	3 678	3,07	473	0,66	612	0,96	630	0,91	-1 070	-169,84
– дебіторська заборгованість за розрахунками	39 476	37,39	5 003	4,17	7 053	9,84	2 858	4,50	4 290	6,18	-35 186	-820,19
– грошові кошти в національній та іноземній валюті	9 368	8,87	9 544	7,95	601	0,84	14	0,02	261	0,38	-9 107	-3489,27
Інші оборотні активи	1 695	2	820	1	256	0	1 398	-98	1 117	1,61	-578	-51,75
Баланс	105 566	100	120 000	100	71 658	100	63 462		69 436	100,00	-36 130	-52,03

Таблиця 2.4

Пасиви порівняльного аналітичного балансу за 2018-2022 р. ПП «Славутич Поділля»

Статті активу	2018		2019		2020		2021		2022		Зміни	
	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%	Тис.грн	%
I. Власний капітал	15 263	14,46	35 937	29,95	42 986	59,99	44 175	69,61	52 721	75,93	37 458	71,05
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1 833	1,74	0	0,00	5 758	8,04	2 121	3,34	8 500	12,24	6 667	78,44
III. Поточні зобов'язання, у тому числі:												
– короткострокові кредити банків	33 800	32,02	35 627	29,69	946	1,32	0	0,00	0	0,00	-33 800	#DIV/0!
– кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	32 621	30,90	43 205	36,00	7 266	10,14	8 561	13,49	454	0,65	-32 167	-7085,24
– поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	498	0,47	1 700	1,42	473	0,66	331	0,52	20	0,03	-478	-2390,00
Інші поточні зобов'язання	13 949	13,21	1 385	1,15	10 438	14,57	4 561	7,19	4 275	6,16	-9 674	-226,29
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття												
Баланс	105 566	100	120 000	100	71 658	100	63 462	0	69 436	100	-36 130	-52,03

На рис. 2.2 наведено графічне співвідношення структури активів підприємства.

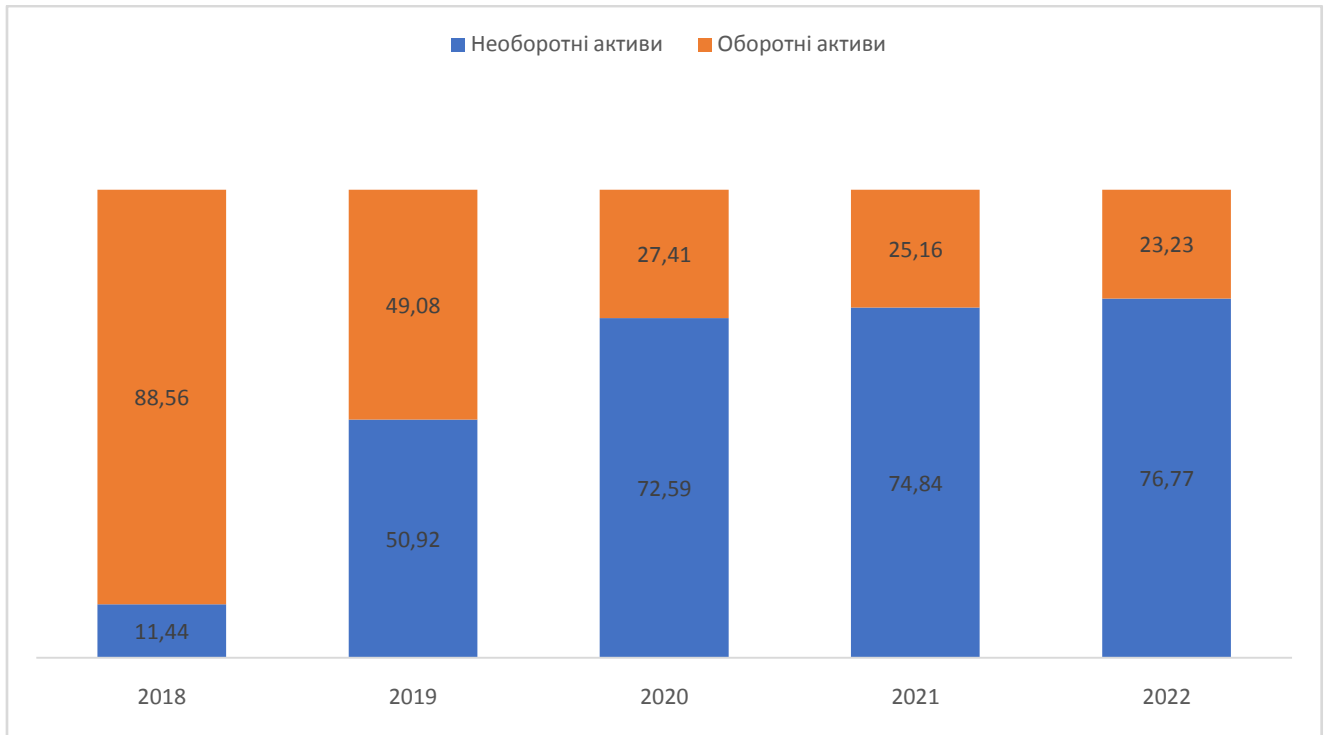

Рисунок 2.2 – Структура активів ПП «Славутич Поділля» у 2018-2022 роках, %

За результатами аналізу слід відмітити, що співвідношення оборотних та необоротних активів підприємства було неоднакове протягом досліджуваного періоду. Так, у 2018 році у власності підприємства перебувала значна кількість оборотних засобів, потім ПП «Славутич Поділля» поступово капіталізував свою діяльність, збільшуючи основні засоби, що в розпорядження. Але вже у 2021 та 2022 роках обороти діяльності підприємства помітно зменшувалися, і більшу частку у структурі активів відводилося основним засобам, тобто необоротним активам.

На рис. 2.3 графічно зображено структуру джерел фінансування активів підприємства.

За результатами аналізу бачимо, що у період розвитку своєї діяльності (2018-2019 роки) підприємство досить активно залучало позикові ресурси для фінансування, їх частка становила 85% та 70% відповідно. Але вже у 2020-2022 роках підприємство зменшувало обороти своєї діяльності та в цей період

покладалося на власні можливості, тобто власні ресурси для фінансування діяльності.

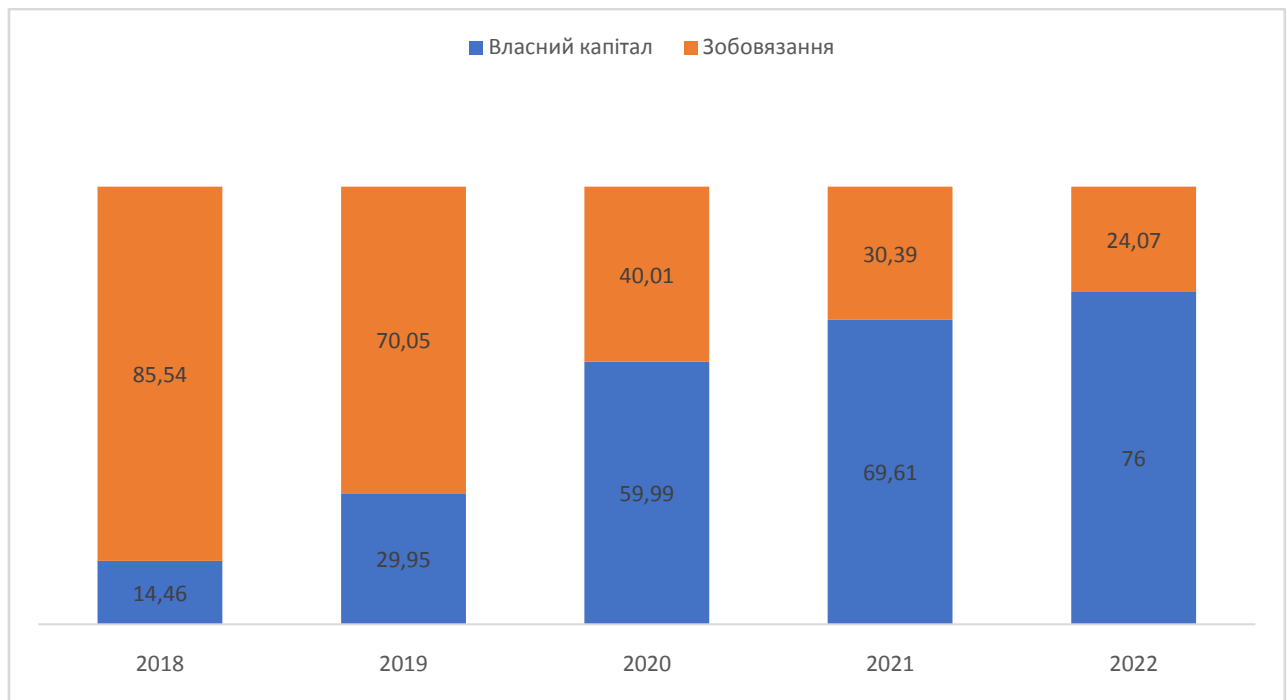

Рисунок 2.3 – Структура пасивів ПП «Славутич Поділля» у 2018-2022 роках, %

Як було зазначено вище, протягом останніх років підприємство активно фінансувало свою діяльність за рахунок власних коштів, вагому роль у його структурі становить нерозподілений прибуток, що підприємство накопичує. Тому у табл. 2.5 представлено динаміку прибутковості ПП «Славутич Поділля».

Таблиця 2.5

Динаміка прибутковості ПП «Славутич Поділля»

Показник	Значення, тис.грн					Відхилення 2018 р. до 2022 р	
	2018	2019	2020	2021	2022	Тис.грн	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Виручка (валовий дохід), тис. грн.	357 991	355 054	317 404	40 224	43 685	-314 306	-7,19
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	-296 418	-299 328	-272 909	-37 751	-40 778	-255 640	-6,27
Собівартість, в % до виручки	82,80	84,30	85,98	93,85	93,35	11	0,11
Прибуток (збиток) реалізації, від тис. грн.	61 573	55 726	44 495	2 473	2 907	-58 666	-20,18

1	2	3	4	5	6	7	8
Рівень рентабельності, % (п.4/п1*100)	20,77	18,62	16,30	6,55	7,13	-14	-1,91
Прибуток від реалізації, в % до виручки	17,20	15,70	14,02	6,15	6,65	-11	-1,58
Балансовий прибуток, тис. грн.	3 376	12 674	9 660	1 434	625	-2 751	-4,40
Платежі до бюджету, тис. грн.	-4 212	5 522	4 120	498	277	4 489	16,21
Чистий прибуток, тис. грн.	-4 281	5 280	3 353	405	202	4 483	22,19

За результатами попередніх досліджень та за результатами досліджень в табл. 2.5 можна визначити, що підприємство діє досить ефективно, оскільки із 2019 року по 2022 рік отримує чистий прибуток як результат діяльності.

Собівартість продукції підприємства становить значну частку його витрат, проте цей показник в динаміці помітно зменшився: із 296418 тис.грн у 2018 році до 40778 тис.грн у 2022 році, тобто на 255640 тис.грн. Зменшення собівартості є свідченням зменшення обсягів діяльності, оскільки підприємство також почало отримувати значно менші обсяги виручки від реалізації. Така динаміка стала причиною скорочення інших, залежних від виручки, показників – рівень рентабельності продажів, балансового прибутку тощо.

Але навіть за таких обставин підприємство вміло розпоряджається наявними ресурсами та організовує свої бізнес процеси, оскільки, починаючи із 2019 року, стабільно отримує чистий прибуток, як результат своєї діяльності

Варто також розглянути у розрізі яких складових змінилася собівартість, тому слід проаналізувати динаміку та структуру витрат підприємства за елементами (табл. 2.5, рис. 2.4).

Найбільшу питому вагу у структурі витрат становлять інші витрати – 72,11% у 2022 році. Потім значну частку витрат займає амортизація – 10,86%, так як до 2022 року підприємство активно наростило свою необоротну частину активів.

Таблиця 2.5

Динаміка та структура витрат за економічними елементами за 2018 – 2022 рр.

Елементи витрат на виробництво	2018		2019		2020		2021		2022		Відхилення 2018 р. від 2022 р., (+/-)	
	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. ваги, %
Матеріальні витрати	7 273	11,07	12 698	18,26	13 658	20,687	1 301	5,80	1 266	5,36	-6 007	-4,74
Витрати на оплату праці	20 703	31,50	29 173	41,96	27 500	41,652	2 433	10,84	2 272	9,62	-18 431	-8,11
Відрахування на соціальні заходи	4 620	7,03	6 495	9,34	6 055	9,171	525	2,34	482	2,04	-4 138	-8,59
Амортизація	2 343	3,57	5 152	7,41	5 129	7,769	2 695	12,01	2 564	10,86	221	0,09
Інші витрати	30 777	46,83	16 008	23,02	13 681	20,722	15 483	69,01	17 022	72,11	-13 755	-0,81
Разом	65 716	100,00	69 526	100,00	66 023	100,000	22 437	100,00	23 606	100,00	-42 110	-1,78

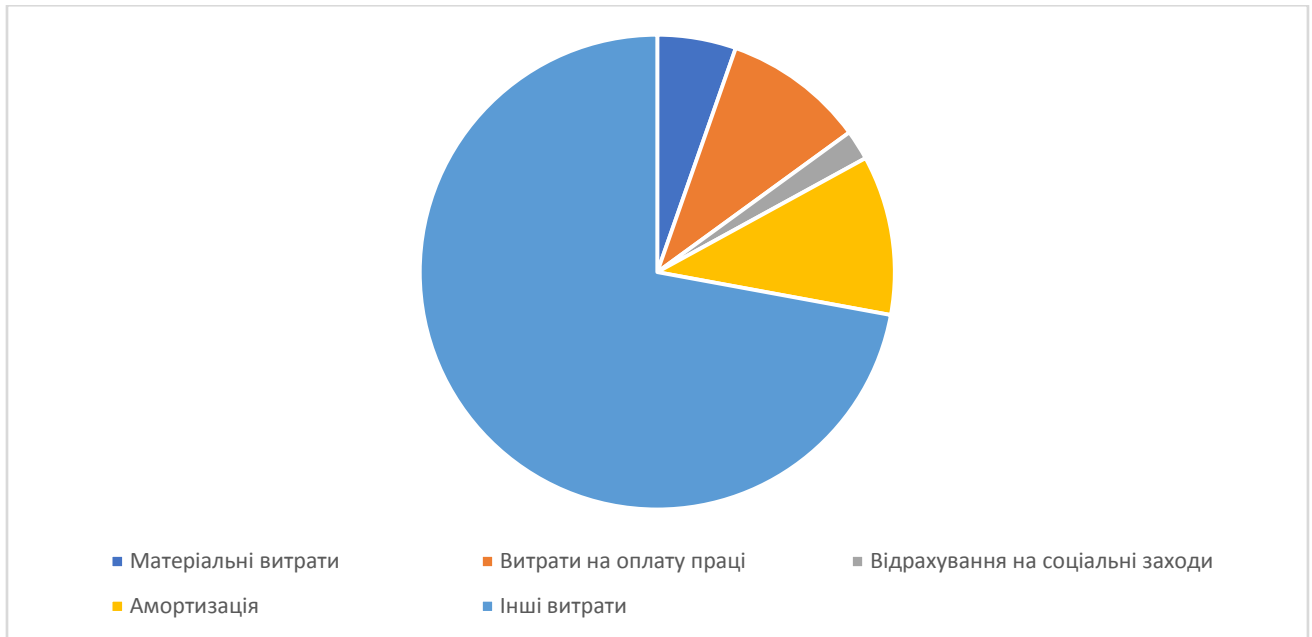

Рисунок 2.4 - Структура витрат ПП «Славутич Поділля» за елементами у 2022 році, %

Значну суму коштів підприємство також витрачає на оплату праці та виплату податків за нею. Проте, загалом, загальна сума витрат підприємства помітно скоротилася знову ж таки у зв'язку із зменшенням оборотів діяльності підприємства.

Таким чином, загальну картину діяльності ПП «Славутич Поділля» слід розглянути через аналіз основних техніко-економічних показників (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз основних техніко-економічних показників підприємства за 2018-2022 р.

№ з/п	Показники	Роки					Темп росту 2018 р. до 2022 р, %
		2018р.	2019 р.	2020р.	2021р.	2022р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, робіт, послуг, тис.грн.	357 991	355 054	317 404	40 224	43 685	-87,80
2.	Середньоспискова чисельність, осіб:	412	451	374	54	18	-95,63
	- працівників						
	- робітників	309	338	281	41	14	-95,63
3.	Середньорічний виробіток, тис.грн:	868,91	787,26	848,67	744,89	2426,94	179,31
	- одного працівника						
	- одного робітника	1158,55	1049,68	1131,57	993,19	3235,93	179,31

1	2	3	4	5	6	7	8
4.	Фонд оплати праці, тис.грн	84048	92004	76296	11016	3672	-95,63
5.	Середньомісячна заробітна плата одного працівника, грн	22666,67	22666,67	22666,67	22666,67	22666,67	0,00
6.	Собівартість реалізованої продукції, тис.грн	296418	299328	272909	37751	40778	-86,24
7.	Чистий прибуток (збиток) всього, тис.грн	-4 281	5 280	3 353	405	202	-104,72
8.	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн	0,828	0,843	0,860	0,939	0,933	12,74
9.	Рентабельність продукції, робіт, послуг, %	-1,196	1,487	1,056	1,007	0,462	-138,67
10.	Рентабельність продажу, %	-1,444	1,764	1,229	1,073	0,495	-134,30
11.	Середньорічна вартість основних засобів, тис.грн.	12 080	61 100	52 019	47 492	53 308	341,29
12.	Фондовіддача, грн./грн.	29,64	5,81	6,10	0,85	0,82	-97,23

Таким чином, загальний аналіз техніко-економічних показників діяльності ПП «Славутич Поділля» підтверджує вищенаведені припущення. Протягом досліджуваного періоду спостерігається помітне зниження обсягів діяльності мережі, підприємство помітно скоротило кількість робітників та помітно знизився обсяг виручки від реалізації. Така тенденція зумовила падіння решти залежних показників, знизився рівень ефективності використання як основних, так і оборотних фондів, знизився рівень фондовіддачі діяльності підприємства. Проте, навіть за скорочення діяльності, підприємство вийшло на прибутковий рівень та тримає таку динаміку із 2019 по 2022 роки, що свідчить про досить ефективний рівень менеджменту прибутковості підприємства.

2.2. Характеристика діяльності механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства

У практиці функціонування підприємств на ринку існує безліч факторів середовища, які впливають на його діяльність, хоча ефект їх впливу може бути не зовсім явним. Для того щоб залишатися прибутковими, організації повинні протистояти невизначеності обставин та негативним факторам їх впливу, з метою визначення відповідного рівня їх фінансової безпеки. За критичного рівня визначених показників, варто розробити ефективні шляхи вирішення даної проблеми підвищення рівня фінансової безпеки підприємства.

Тож в загальному, аналіз рівня фінансової безпеки може базуватися на індикаторах фінансового стану, рівень банкрутства, рівень рентабельності, факторний аналіз формування результатів діяльності тощо. На основі цих показників організації намагаються отримати уявлення про фактори впливу на рівень фінансової безпеки підприємства за допомогою аналізу, намагаючись звести численні фактори обстановки до моделі, яка буде зрозумілою і згідно з якою можна буде діяти.

Першим індикатором оцінки рівня фінансової безпеки ПП «Славутич Поділля» є оцінка фінансового стану на основі абсолютних та відносних показників. Результати аналізу за даним напрямом проведено у попередньому підрозділі даної роботи.

Ще одним показником, який може розповісти нам про рівень фінансової безпеки підприємства, є рентабельність. Рентабельність — економічна категорія, що характеризує ефективність реалізації продукції (товарів, робіт та послуг (табл. 2.7).

Рентабельність продажів (обороту) характеризує ефективність виробничої і комерційної діяльності: скільки прибутку має підприємство з гривні продажів. Чиста та валова рентабельність показує, скільки прибутку припадає на одиницю виручки.

Показники рентабельностіПП «Славутич Поділля»

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Нормативне значення	Відхилення 2018р. до 2022р. (+,-)
Валова рентабельність продаж	17,20	15,70	14,02	6,15	6,65	≥0	-1,58
Чиста рентабельність продаж	-1,20	1,49	1,06	1,01	0,46		3,59
Рентабельність сукупного капіталу	-4,06	4,40	4,68	0,64	0,29		14,94
Рентабельність власного капіталу	-28,05	14,69	7,80	0,92	0,38		74,20
Чиста рентабельність продукції	-6,95	9,47	7,54	16,38	6,95		2,00
Рентабельність основних засобів	-35,44	8,64	6,45	0,85	0,38		94,52
Рентабельність необоротних активів	-34,35	8,56	6,37	0,84	0,38		92,48
Рентабельність оборотних активів	-4,60	9,05	17,62	2,63	1,29		4,56

Показник валової рентабельності продаж та чистої рентабельності продаж не рівні, а це говорить про те, що ефективність продаж на низькому рівні, адже, хоч ці показники і вище нуля, але підприємству ще є куди рухатись.

Рентабельність власного капіталу – фінансовий коефіцієнт, що характеризує ефективність використання власного капіталу. Показує, яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. У 2018 році цей показник у порівнянні із 2018 досить низький. Але до 2021 року спостерігається максимізація цього показника, що свідчить про високий рівень віддачі. На даному етапі для підприємства залишається важливим завданням забезпечувати рівень такого показника високим.

Рентабельність основних засобів вказує на частку прибутку підприємства, отриманого за рік від вартості основних засобів. У 2018 році рентабельність становила -35,44%, а у 2018 та 2019 роках – 8,64 та 6,45, відповідно, що свідчить про ефективне використання основних засобів.

У цілому рентабельність всієї діяльності підприємства знаходиться на достатньому рівні. Вона більше нуля, а це свідчить про нормальний стан фінансової діяльності підприємства.

Комплексну оцінку рівня фінансової стійкості підприємства можна провести за допомогою розрахунку фінансових коефіцієнтів. Результати дослідження необхідних коефіцієнтів для ПП «Славутич Поділля» представлено у табл. 2.8.

Варто звернути увагу на найсуттєвіші із них.

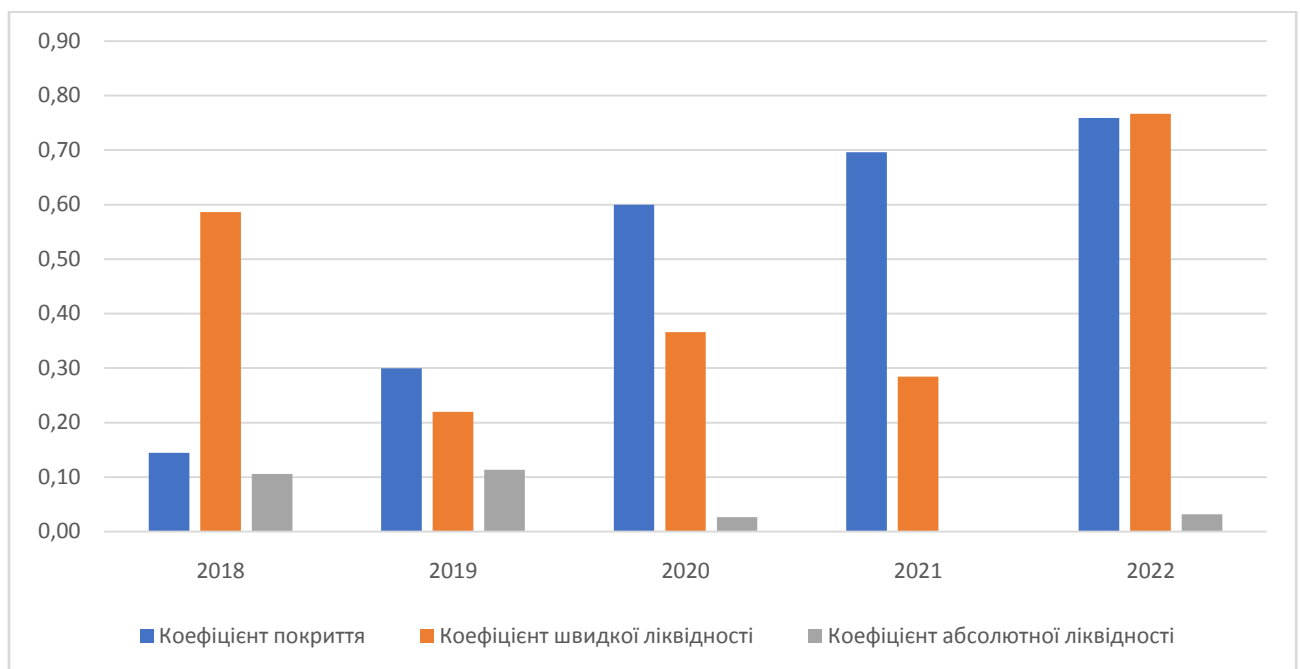

Рисунок 2.5—Динаміка показників ліквідності ПП «Славутич Поділля» протягом 2018-2022 років

Отож, показники ліквідності підприємства показують, що коефіцієнт поточної ліквідності характеризує ступінь покриття короткострокових пасивів оборотними активами, і застосовується для оцінки здатності підприємства виконати свої короткострокові зобов'язання. Коефіцієнти ліквідності характеризують платоспроможність підприємства не тільки на даний момент, але й у випадку надзвичайних обставин. Однак на його рівень впливає галузева належність підприємства, структура запасів, стан дебіторської заборгованості, тривалість виробничого циклу й інші фактори.

Таблиця 2.8

Зведена таблиця фінансових показників підприємстваПП «Славутич Поділля»

№ з/п	Показник	Нормативне значення	На кінець року					Відхилення 2018 р. від 2022 р. (+/-)
			2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	7	8	8
1.	Аналіз майнового стану підприємства							
1.1.	Коефіцієнт зносу основних засобів	зменшення	0,21	0,12	0,10	0,15	1,48	1,27
1.2.	Коефіцієнт оновлення основних засобів	збільшення	0,17	0,8	-0,17	-0,1	0,11	-0,06
1.3.	Коефіцієнт вибуття основних засобів	повинен бути менше, ніж коефіцієнт оновлення основних засобів	0,13	0,11	0,2	0,12	0,01	-0,12
2.	Аналіз ліквідності підприємства							
2.1.	Коефіцієнт покриття	>1	0,14	0,30	0,60	0,70	0,76	0,61
2.2.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6 - 0,8	0,59	0,22	0,37	0,28	0,77	0,18
2.3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0 збільшення	0,11	0,11	0,03	0,00	0,03	-0,07
2.4.	Чистий оборотний капітал, тис. грн.	>0 збільшення	4634,00	-25734,00	-3887,00	-1743,00	7429,00	2795,00
3.	Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства							
3.1.	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	>0,5	0,14	0,30	0,60	0,70	0,76	0,61
3.2.	Коефіцієнт фінансування	<1 зменшення	0,16	0,30	0,68	0,73	0,88	0,72
3.3.	Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	>0,1	0,07	-0,65	-0,91	-0,37	-0,11	-0,18

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.4.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0 збільшення	6,10	1,62	0,44	0,35	0,30	-5,80
4.	Аналіз ділової активності підприємства							
4.1.	Коефіцієнт оборотності активів	збільшення	3,39	2,96	4,43	0,63	0,63	-2,76
4.2.	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	збільшення	8,93	53,10	87,37	23,77	69,34	60,41
4.3.	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	збільшення	4,05	4,22	13,85	2,34	5,32	1,27
4.4.	Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	зменшення	40,31	6,78	4,12	15,14	5,19	-35,12
4.5.	Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	зменшення	88,97	85,23	25,99	153,63	67,71	-21,26
4.6.	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	збільшення	8,68	8,91	29,82	3,82	4,67	-4,01
4.7.	Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	збільшення	29,64	5,81	6,10	0,85	0,82	-28,82
4.8.	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	збільшення	23,45	9,88	7,38	0,91	0,83	-22,63
5.	Аналіз рентабельності підприємства							
5.1.	Коефіцієнт рентабельності активів	>0 збільшення	-0,041	0,044	0,047	0,006	0,003	0,043
5.2.	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	>0 збільшення	-0,280	0,147	0,078	0,009	0,004	0,284
5.3.	Коефіцієнт рентабельності діяльності	>0 збільшення	-0,012	0,015	0,011	0,010	0,005	0,017
5.4.	Коефіцієнт рентабельності продукції	>0 збільшення	-0,208	-0,186	-0,163	-0,066	-0,071	0,136

У 2018 та 2022 роках спостерігається досить високе значення цього показника. Це говорить, що підприємство володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власних джерел. З позиції кредиторів підприємства такий варіант формування оборотних коштів є найбільш прийнятним. Одночасно, з погляду менеджера, незначне нагромадження запасів на підприємстві, зменшення рівня дебіторської заборгованості може є свідченням ефективного управління активами. У той же час підприємство, можливо, не повністю використовує свої можливості з одержання кредитів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності дозволяє визначити частку короткострокових зобов'язань, які підприємство може погасити найближчим часом, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів. Занадто високе значення показника абсолютної ліквідності свідчить про нераціональне використання фінансових ресурсів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності є індикатор короткострокової ліквідності компанії, який вимірює здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів.

Загалом всі показники ліквідності підприємства знаходяться на досить високому рівні, що свідчить про достатню можливість підприємства розраховуватися власними ресурсами за поточними зобов'язаннями.

Наступна група показників характеризує рівень платоспроможності (рис. 2.6).

Коефіцієнт автономії (коефіцієнт концентрації власного капіталу) характеризує частку коштів, вкладених власниками підприємства в загальну вартість майна. В даному випадку на підприємстві рівень платоспроможності тільки зростає, що свідчить про високий рівень фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт маневрування власного капіталу показує, яка частина власного оборотного капіталу знаходиться в обороті. Значення цього показника має бути досить високим, щоб забезпечити гнучкість у використанні власних коштів підприємства. Воно може значно коливатися в залежності від структури капіталу і галузі.

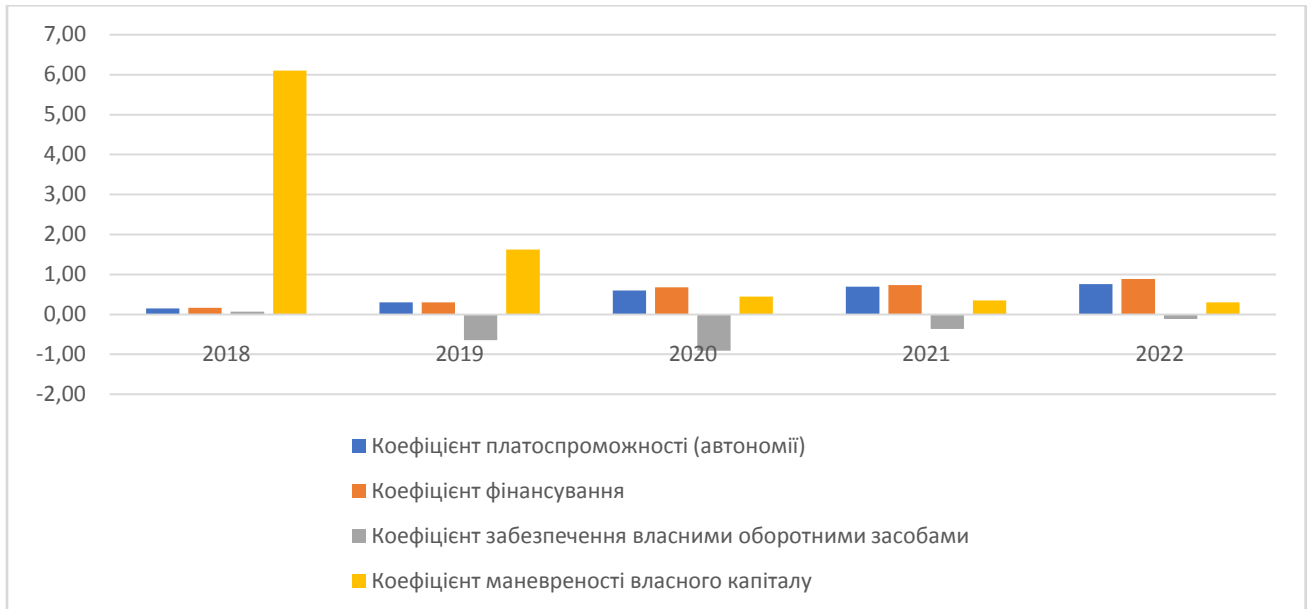

Рисунок 2.6–Динаміка показників платоспроможності ПП «Славутич Поділля» протягом 2018-2022 років

Нормальним вважається незначне збільшення в динаміці коефіцієнта маневрування, так як різке збільшення можливе або при зростанні власного оборотного капіталу, або при зменшенні власного капіталу. Тому різке збільшення даного показника автоматично спричинить зменшення інших показників. З даного дослідження бачимо, що коефіцієнт маневрування власного капіталу дуже низький: у 2022 році він становить – 0,3, тобто фінансовий стан підприємства не стабільний. Проте водночас це показує, що підприємство обходилося в більшій мірі без залучення кредитів банків.

Далі слід розглянути групу показників, що характеризують рівень ділової активності підприємства.

Тож коефіцієнт оборотності активів протягом досліджуваного періоду помітно зменшувався, що характеризується сповільненням оборотності активів підприємства і є негативним моментом у діяльності підприємства. Тобто підприємство недостатньо ефективно використовує наявні ресурси.

Така ж картина спостерігається з іншими коефіцієнтами оборотності, адже виручка підприємства у динаміці років спадала, що потягнуло за собою й спад оборотності використання ресурсів.

Для отримання точнішої картини про фінансову безпеку підприємства, було обчислено коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел. Нормативне значення цього коефіцієнта $> 0,5$.

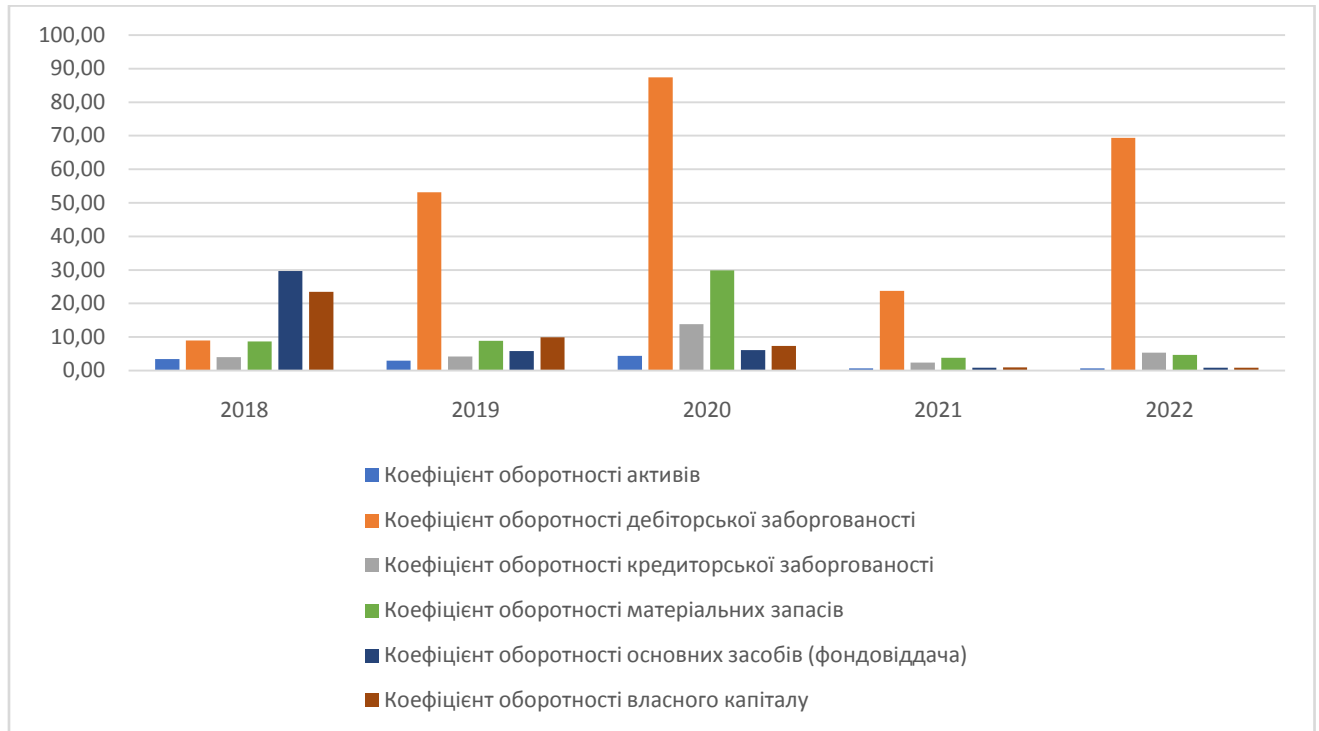

Рисунок 2.7—Динаміка показників ділової активності ПП «Славутич Поділля» протягом 2018-2022 років

Збільшення коефіцієнта автономії свідчить про те, що підприємство є фінансово стійким, стабільним і незалежним від зовнішніх кредиторів. На підприємстві коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел дорівнює 1. Отже, підприємство є фінансово стійким.

Важливою також є оцінка типу поточної фінансової стійкості підприємства.

Оцінка типу поточної фінансової стійкості підприємства визначається за наступною методикою.

Трьом показникам наявності джерел фінансування запасів відповідають три показники забезпеченості запасів джерелами їх фінансування:

1. Надлишок (+) або дефіцит (–) власних коштів (ФВ) (2.1):

$$\text{ФВ} = \text{В} - \text{Зп}, \quad (2.1)$$

де Зп — запаси.

2. Надлишок (+) чи дефіцит (-) власних та довгострокових позикових коштів (ФВД) (2.2):

$$\text{ФВД} = \text{ВД} - \text{Зп}, \quad (2.2)$$

3. Надлишок (+) чи дефіцит (-) загальних коштів (ФЗК) (2.3):

$$\text{ФЗК} = \text{ЗК} - \text{Зп}, \quad (2.3)$$

Розрахунок трьох ознак резерву з джерелами їх формування дозволяє розрізняти типи фінансової стійкості. Тривимірний показник використовується в даному випадку (2.4):

$$S = \{S1(\pm\Phi^B), S2(\pm\Phi^{ВД}), S3(\pm\Phi^{ЗК})\}, \quad (2.4)$$

Відповідно до значення функції визначається тип фінансової стійкості. (табл.2.9).

Таблиця 2.9

Показники за типами фінансової стійкості

Показники	Типи фінансової стійкості			
	Абсолютна стійкість $S = \{1,1,1\}$	Нормальна стійкість $S = \{0,1,1\}$	Передкризовий стан $S = \{0,0,1\}$	Кризовий стан $S = \{0,0,0\}$
$\Phi^B = \text{В} - \text{Зп}$	$\Phi^B > 0$	$\Phi^B < 0$	$\Phi^B < 0$	$\Phi^B < 0$
$\text{ФВД} = \text{ВД} - \text{Зп}$	$\text{ФВД} > 0$	$\text{ФВД} > 0$	$\text{ФВД} < 0$	$\text{ФВД} < 0$
$\text{ФЗк} = \text{ЗК} - \text{Зп}$	$\text{ФЗк} > 0$	$\text{ФЗк} > 0$	$\text{ФЗк} > 0$	$\text{ФЗк} < 0$

Результати розрахунків типу поточної фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля» за 2018-2022 роки представлено у табл. 2.10. Для того, щоб визначити тип поточної фінансової стійкості досліджуваного підприємства, необхідно порівняти отримані у табл. 2.9 розрахунки із умовами табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Оцінка типу поточної фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля»

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
Власні кошти (В)	15 263	35 937	42 986	44 175	52 721
Запаси (Зп)	41 243	39 847	10 644	10 541	9 347
Довгострокові позикові кошти (вд)	1 833	0	5 758	2 121	8 500
Загальні кошти (ЗК)	93 104	58 329	19 027	15 423	15 645
Надлишок (+) або дефіцит (-) власних коштів (ФВ)	-25 980	-3 910	32 342	33 634	43 374
Надлишок (+) чи дефіцит (-) власних та довгострокових позикових коштів (ФВД)	-39 410	-39 847	-4 886	-8 420	-847
Надлишок (+) чи дефіцит (-) загальних коштів (ФЗК)	51 861	18 482	8 383	4 882	6 298

За результатами розрахунків слідує, що рівень фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля» у 2018-2019 роках має кризовий тип поточної фінансової стійкості. Тобто ситуація була критичною, адже є проблемні аспекти (недостатній обсяг власних джерел фінансування), які потребують нагального вирішення.

2.3. Оцінка ефективності функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки на підприємстві

Також аналіз фінансово-економічної безпеки підприємства слід розпочати із визначення рівня фінансової стійкості підприємства за використання економіко-математичних моделей.

Для діагностики кризового стану ПП «Славутич Поділля» було прийнято до уваги модель В. Спіренгейта, модель Альтмана та модель Таффлера та Тисшоу.

Першою моделлю оцінки ризику банкрутства для ПП «Славутич Поділля» було обрано модель В. Спіренгейта ($A = 1,03 \cdot x_1 + 3,07 \cdot x_2 + 0,66 \cdot x_3 + 0,4 \cdot x_4$). Результати розрахунків для ПП «Славутич Поділля» представлено у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Оцінка фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля» за допомогою моделі В. Спіренгейта

	2018	2019	2020	2021	2022
X1 - оборотні активи / валюта балансу;	0,882	0,486	0,266	0,243	0,225
X2 - прибуток до оподаткування і виплати відсотків / валюта балансу;	0,032	0,106	0,135	0,023	0,009
X3 - прибуток до оподаткування короткострокові зобов'язання;	0,038	0,151	0,422	0,084	0,076
X4 - виручка / валюта балансу.	3,391	2,959	4,429	0,634	0,629

$A = 1,03*x_1 + 3,07*x_2 + 0,66*x_3 + 0,4*x_4$	2,388	2,108	2,737	0,628	0,562

Отже, результати оцінки рівня фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля» за 2018-2022 роки показала, що його фінансовий стан покращувався з кожним роком. Рівень фінансової стійкості підприємству бувневисоким, але має позитивну тенденцію. Спричнена така тенденція значним ростом власного капіталу в розпорядженні підприємства, зменшенням оборотного капіталу та прибутків. Такі ж висновки підтверджуються за результатами розрахунків коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства. Оцінка рівня банкрутства підприємства показала, що фінансовий стан підприємства має низький рівень, проте є стабільним.

Наступною моделлю оцінки ризику банкрутства досліджуваного підприємства є модель Альтмана ($Z = 0,717*x_1 + 0,847*x_2 + 3,107*x_3 + 0,42*x_4 + 0,995*x_5$). Результати розрахунків для ПП «Славутич Поділля» представлено у табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Оцінка фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля» за допомогою моделі Альтмана

	2018	2019	2020	2021	2022
X1 - відношення робочого капіталу до суми всіх активів	0,044	-0,214	-0,054	-0,027	0,107
X2 - відношення чистого прибутку до загальної вартості активів	-0,041	0,044	0,047	0,006	0,003
X3 - відношення чистого доходу до загальної вартості активів	0,583	0,464	0,621	0,039	0,042
X4 – відношення вартості власного капіталу до суми позикового капіталу	0,173	0,428	1,876	2,573	6,417
X5 - відношення обсягу продажу до загальної вартості активів підприємства	3,391	2,959	4,429	0,634	0,629
$Z = 0,717*x_1 + 0,847*x_2 + 3,107*x_3 + 0,42*x_4 + 0,995*x_5$	5,256	4,450	7,125	1,818	3,530

За моделлю Альтмана, якщо $Z < 1,23$ підприємство визнається банкрутом; при значенні Z від 1,23 до 2,89 ситуація невизначена; значення Z більше 2,9 – підприємство фінансово стійке та стабільне.

Результати оцінки фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля» за моделлю Альтмана показала, що ситуація достатньо визначена, та підприємство є досить фінансово стійким. Слід лише відмітити, що ситуація з 2018-2022 роки поступово змінювалась. Найгіршим за результатами розрахунків видався 2021 рік, в цьому періоді підприємство було найбільш наближеним до ризику банкрутства.

Ще однією зрозумілою та важливою моделлю для визначення рівня банкрутства є модель Таффлера та Тисшоу.

Результати розрахунків для ПП «Славутич Поділля» представлено у табл. 2.13.

Таблиця 2.13

Оцінка фінансової стійкості ПП «Славутич Поділля» за допомогою моделі Таффлера і Тисшоу

	2018	2019	2020	2021	2022
X1 - оборотні активи / сума активів;	0,882	0,486	0,266	0,243	0,225
X2 - нерозподілений прибуток / сума активів;	0,079	0,114	0,237	0,274	0,253
X3 - операційний прибуток / сума активів;	0,032	0,106	0,135	0,023	0,009
X4 - ринкова вартість акцій / позиковий капітал;	-0,048	0,063	0,146	0,024	0,025
$Z = 0,53 \cdot x_1 + 0,13 \cdot x_2 + 0,18 \cdot x_3 + 0,16 \cdot x_4$	0,476	0,301	0,219	0,172	0,158

Якщо величина інтегрального показника більша за 0,3, це говорить про те, що у підприємства непогані довгострокові перспективи, а якщо менша за 0,2, то банкрутство є більш ніж вірогідним. Проміжок від 0,2 до 0,3 становить «зону невизначеності».

За даною моделлю із 2020 року підприємство потрапляє у зону невизначеності, але володіючи інформацією про те, що підприємство має у

розпорядженні значну величину власного капіталу, варто віднести його до фінансово стійких.

Таким чином, за результатами проведених розрахунків рівня фінансової безпекиПП «Славутич Поділля» на основі 3-х моделей, варто відмітити, що найбільш кризовим був 2018 рік. Загальна тенденція до 2018 року тенденція була спадною.

Після оцінки фінансового стану, важливим є оцінка рівня прибутковості та рентабельності підприємства, з метою визначення рівня фінансової безпеки підприємства. На практиці широко використовується велика кількість показників оцінки прибутку підприємства, сукупність яких всебічно відбиває ефективність операційної, інвестиційної й фінансової діяльності підприємства.

Прибуток посідає особливе місце у системі оціночних показників діяльності організації. Він є основою економічного і соціального розвитку організації.

Тож для порівняння фінансових результатів і рентабельності вітчизняних і зарубіжних показників наведемо алгоритми їх розрахунку і розраховані значення для ПП «Славутич Поділля» (табл.2.14).

У табл. 2.14 було розраховано показники фінансових результатів для ПП «Славутич Поділля» і варто зазначити наступне: фінансові результати підприємства за всіма показниками значно зменшувалися. Така ситуація говорить про те, що підприємство неефективно використовує наявні активи. Зважаючи на загальну тенденцію зниження чистого прибутку підприємства, показники ROСтакож зменшився, що говорить про зниження обсягів діяльності підприємства, зменшення виробничого потенціалу.

Значне зниження ROЕ, що можна пояснити тим, що так як розмір статутного капіталу збільшувався, проте прибутки в свою чергу зменшувалися.

Таблиця 2.14

Показники фінансових результатів ПП «Славутич Поділля»

Показник	Алгоритм розрахунку	2018	2019	2020	2021	2022	абсолютні (+,-), тис. грн	темп приросту, %
ЕБІТ (earnings before interest and taxes)	$EBIT = ЧП + ПЗ + П$	84 189	89 343	26 267	17 571	8 418	-75 771	-90,00
ЕБІАТ (earnings before interest after tax)	$EBIAT = ЧП + ПЗ$	32 617	11 966	6 986	2 097	832	-31 785	-97,45
НОРАТ (net operating profit after tax)	$NOPAT = ЧП$	-4 281	5 280	3 353	405	202	4 483	-104,72
ROA (return on assets)	$ROA = EBIAT / CA$	0,3090	0,0997	0,0975	0,0330	0,0120	-0,2970	-96,12
ROE (return on equity)	$ROE = ЧП / СК$	-0,2805	0,1469	0,0780	0,0092	0,0038	0,2843	-101,37
ROS (return on sales net profit margin)	$ROS = ЧП / ЧД$	-0,0120	0,0149	0,0106	0,0101	0,0046	0,0166	-138,67

На наступному етапі даного дослідження варто розглянути факторну модель фірми «Du pont». Схематично вона може бути представлена у вигляді деревовидної структури (рис. 2.8), у вершині якої знаходиться показник прибутковості власного капіталу.

Представлена на рисунку модель виражає наступну залежність (2.5; 2.6):

$$ROE = NPM \times ROA \times FD \quad (2.5)$$

або

$$\frac{Pn}{E} = \frac{Pn}{S} * \frac{S}{A} * \frac{A}{E} \quad (2.6)$$

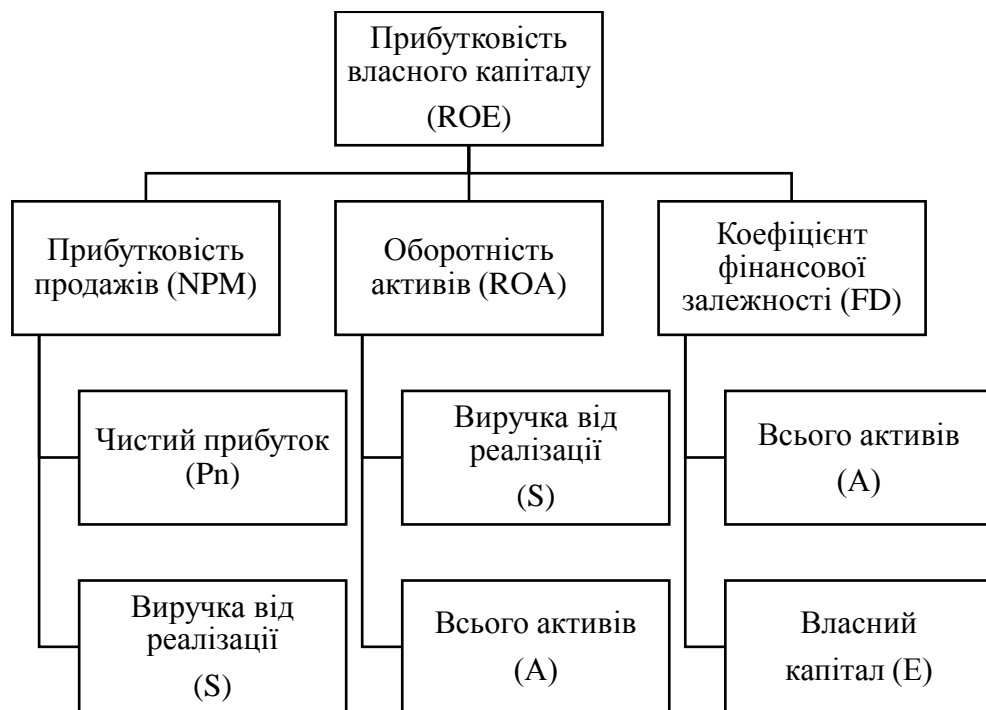

Рисунок 2.8 - Модифікована факторна модель фірми «Du pont»

З моделі видно, що рентабельність власного капіталу залежить від трьох факторів: прибутковості продажів, оборотності активів і коефіцієнту фінансової залежності. Важливість виділених факторів пояснюється тим, що вони в певному значенні узагальнюють всі сторони фінансово-господарської діяльності підприємства, його статику і динаміку, зокрема бухгалтерську звітність: перший фактор узагальнює форму №2 «Звіт про фінансові результати», другий – актив балансу, третій – пасив балансу.

Аналіз даної моделі на основі показників для ПП «Славутич Поділля» проведено методом ланцюгових підстановок. Розрахунок впливу факторів представлений в таблиці 2.15.

Аналіз впливу факторів на ROE для ПП «Славутич Поділля»

Показник	2020	2021	2022	Відхилення 2021 від 2020	Відхилення 2022 від 2021	Вплив факторів 2021 до 2020	Вплив факторів 2022-2021	Структура впливу факторів 2020-2021	Структура впливу факторів 2021-2022
Прибутковість продажів (NPM)	0,0960	0,0531	-0,1003	-0,0429	-0,1534	-0,0741	-0,3140	1,3007	0,8491
Оборотність активів (ROA)	0,7625	0,8694	0,7107	0,1069	-0,1587	0,0128	0,0375	-0,2253	-0,1014
Коефіцієнт фінансової залежності (FD)	2,2619	2,3550	3,6638	0,0931	1,3089	0,0043	-0,0933	-0,0754	0,2523
Загальний вплив факторів	0,1656	0,1086	-0,2612	-0,0569	-0,3699	-0,0569	-0,3699	1,0000	1,0000

З даних таблиці 2.15 видно, що найбільшою мірою на зменшення рентабельності власного капіталу у 2021 році вплинув фактор прибутковості продажів, що має від'ємне значення та становить - 0,0741 одиниць, тобто на 1 од. загального впливу факторів припадає 1,3 од. впливу прибутковості продажів. Оборотність активів на рентабельність власного капіталу мала незначний вплив (0,0128 од) та в структурі впливу факторів має від'ємне негативне значення (-0,23).

У 2022 році найбільшою мірою на зменшення рентабельності власного капіталу вплинули два фактори: прибутковість продажів та коефіцієнт фінансової залежності, що становлять в фактор прибутковості продажів, що має від'ємне значення та становить (- 0,3141) та (-0,0933) одиниць, тобто на 1 од. загального впливу факторів припадає 0,85 од. впливу прибутковості продажів та 0,25 одиниць фінансової залежності. Оборотність активів на рентабельність власного капіталу у 2018 році мала незначний вплив (0,0375 од) та в структурі впливу факторів має від'ємне негативне значення (- 0,10).

Графічно дана тенденція впливу показників наведена на рис. 2.9.

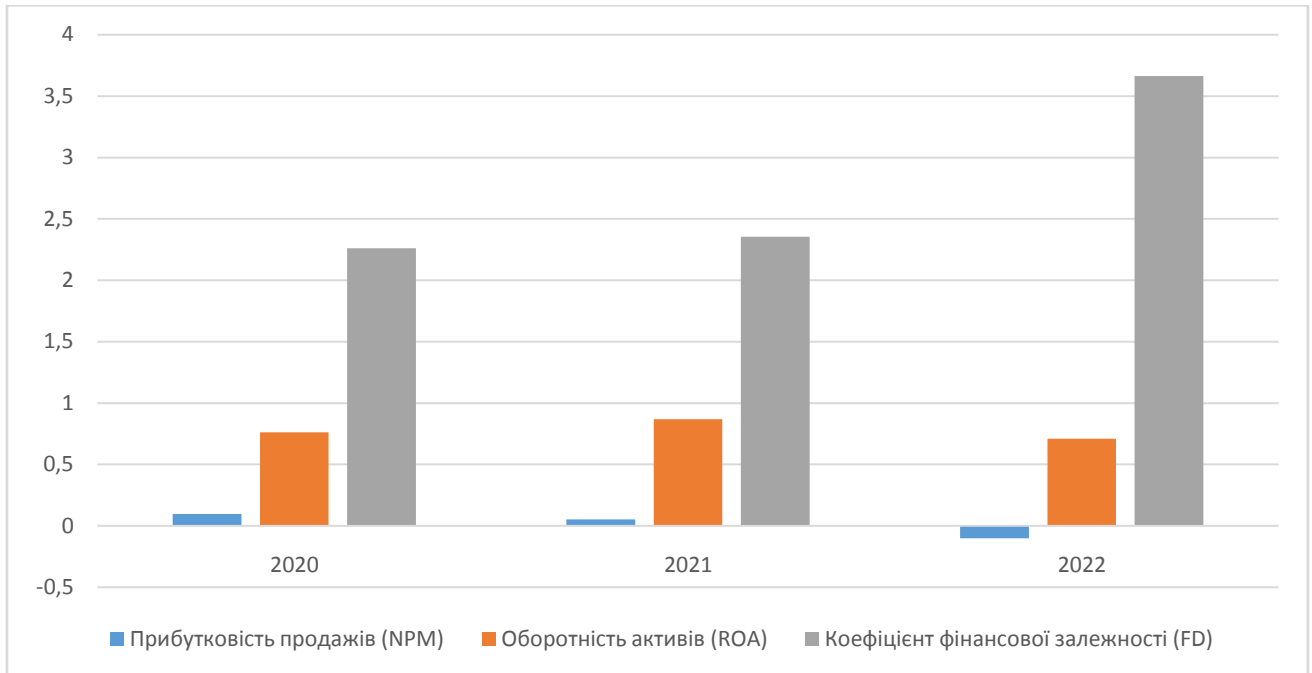

Рисунок 2.9 - Динаміка розрахункових показників ПП «Славутич Поділля» за факторною моделлю «Du pont» у 2020-2022 роках

Таким чином, за результатами проведеного дослідження слід сказати, що рівень фінансової стійкості, а, отже, і фінансово-економічної безпеки діяльності ПП «Славутич Поділля» помітно знижувався у динаміці досліджуваного періоду (із 2020 року по 2022 роки). Така ситуація в більшій мірі спричинена загальноекономічною ситуацією в країні та помітним скороченням обсягів діяльності досліджуваного підприємства.

Таким чином, за результатами дослідження слід звернути основну увагу на загрози, що можуть нести негативний вплив на рівень фінансової безпеки підприємства:

1. Низький рівень прибутковості та рентабельності ПП «Славутич Поділля».
2. Низький рівень оборотності, а, отже, ділової активності діяльності підприємства. Ресурсний потенціал використовується неефективно.
3. Падіння швидкої ліквідності підприємства швидкими темпами, що наражає ПП «Славутич Поділля».

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПП «СЛАВУТИЧ ПОДІЛЛЯ»

3.1. Напрями удосконалення існуючого механізму забезпечення фінансової безпеки досліджуваного підприємства

В умовах сучасної трансформації фінансової безпеки відбуваються зміни, які впливають на підходи до управління підприємством. Ці зміни відображають нову роль економічної безпеки для діяльності підприємства. Одним із ефективних методів забезпечення та підтримання належного рівня фінансової безпеки для підприємства є розробка та впровадження ефективного механізму її управління на підприємстві [30].

Створення ефективного механізму для забезпечення належного рівня фінансової безпеки пов'язано з визначенням головної мети його функціонування, яку часто формулюють як досягнення певного рівня рентабельності на вкладений капітал та, відповідно, отримання певної суми чистого прибутку.

Як відомо, величина прибутку залежить, з одного боку, від доходів, отриманих підприємством, та, з іншого боку, від розмірів витрат у процесі обігу.

Створення умов для оптимального функціонування механізму управління економічною безпекою підприємства в умовах невизначеності є суттєвою технологією стратегічного управління, яка вимагає реалізації відповідного підходу до створення структури цієї системи. Цей підхід сприяє успішній реалізації основних цілей та завдань управлінської стратегії підприємства.

З цього погляду важливо зауважити, що розробка стратегії ефективного механізму для забезпечення належного рівня фінансової безпеки має бути проведена відповідно до чіткого алгоритму (рис. 3.1):

Рисунок 3.1 - Механізм управління економічною безпекою підприємства

Отже, модель структури системи стратегічного управління економічною безпекою підприємства в умовах невизначеності повинна бути сформована з комплексу взаємопов'язаних основних блоків:

1. Блок стратегічного планування діяльності, яке спрямоване на вирішення ключових завдань, пов'язаних із визначенням цільового рівня фінансової ефективності підприємства. Це враховує стадію життєвого циклу та набір стратегічних цілей підприємства.
2. У межах блоку стратегічного аналізу діяльності реалізуються процедури стратегічної комплексної оцінки управління підприємством на основі даних моніторингу прибутковості підприємства. Це служить для формування адекватних планів і програм, спрямованих на забезпечення

ефективного функціонування системи стратегічного управління підприємством.

3. Блок стратегічного моніторингу і контролю управління, який забезпечує ефективну реалізацію прийнятих заходів менеджменту та розробку та виконання адекватних управлінських рішень з оптимізації системи стратегічного управління ефективністю підприємства. Враховуються зміни внутрішнього та зовнішнього середовища.

Основною перевагою зазначеного підходу до створення структурної моделі системи стратегічного управління економічною безпекою підприємства в умовах невизначеності є його цілісно-комплексний характер. Цей підхід забезпечує узгоджену взаємодію всіх базових блоків стратегічного управління, враховуючи прямий та зворотний зв'язок між ними. Це сприяє стійкому зростанню прибутковості, ринкової вартості та довгостроковому економічному розвитку підприємства.

Основним показником належного рівня фінансової безпеки підприємства в абсолютному вираженні є його прибуток чи збиток. Високий рівень прибутку свідчить про високий рівень фінансової безпеки підприємства, тоді як збиток вказує на кризову ситуацію, що вимагає негайного вирішення.

Як вже було відзначено, прибуток не лише є індикатором успіху підприємства, але й виступає основним джерелом зростання виробництва та одним із ключових критеріїв результативності його діяльності. Тому, в умовах жорсткої конкуренції, проблема моделювання прибутку підприємства стає все більш актуальною.

Моделювання процесу формування прибутку від операційної діяльності базується на тісній взаємозалежності цього показника з обсягом реалізації та витратами. Методика маржинального аналізу визначає цей взаємозв'язок і дозволяє виділити роль окремих факторів у формуванні операційного прибутку підприємства. Крім того, ця методика сприяє визначенню беззбиткового рівня функціонування підприємства. Наступною річчю буде розгляд покрокового алгоритму даної методики.

Отже, дана методика маржинального аналізу дозволяє:

1. Визначення такого обсягу реалізації, який гарантує беззбиткову діяльність підприємства при визначеному співвідношенні цін, постійних і змінних витрат. Якщо позначити постійні витрати як "а", а змінні витрати на одиницю продукції як "b", то при обсязі "x" загальна сума витрат "y" буде рівна формулі: $y = a + bx$.

У точці беззбитковості (ТБ) чистий дохід (виручка) дорівнює витратам. Чистий дохід (ЧД) можна розрахувати як добуток обсягу продажу (x) і ціни (P). Тоді (3.1):

$$\begin{aligned} xP &= a + bx; \\ xP - bx &= a; \\ x(P - b) &= a; \end{aligned} \quad (3.1)$$

$$x = \frac{a}{P - b} \quad (1)$$

У точці беззбитковості постійні витрати дорівнюють маржинальному доходу (Дм), і постійний дохід повинен відповідати критичному обсягу продажу, що представляє собою суму постійних і змінних витрат, тому (3.2):

$$\frac{ТБ}{a} = \frac{ЧД}{Дм} \quad (3.2)$$

Звідси (3.3):

$$ТБ = \frac{a \cdot ЧД}{Дм} = a \cdot \frac{Дм}{ЧД} = \frac{a}{Дпв} \quad (3.3)$$

де: Дпв – питома вага маржинального доходу у чистому доході (виручці від реалізації).

2. Визначення зони безпеки підприємства, що включає в себе оцінку можливого зменшення обсягу реалізації в грошовому вираженні при не вигідних умовах товарного ринку, і яке дозволяє підприємству здійснювати прибуткову операційну діяльність. Різниця між фактичним та беззбитковим обсягом продажу формує зону безпеки підприємства, що вказує на рівень, на який фактичний обсяг реалізації перевищує критичний.

Зона безпеки може бути розрахована не тільки як абсолютна, але і як відносна величина (3.4).

$$ЗБ = \frac{ЧД - ТБ}{ЧД} \quad (3.4)$$

Відносний показник зони безпеки вказує на відсоткову можливість зниження обсягу продажу продукції при не вигідних умовах товарного ринку, не завдаючи фінансових збитків підприємству. Важливо зауважити, що беззбитковий обсяг продажу і зона безпеки також залежать від суми постійних і змінних витрат, а також рівня цін на продукцію.

Вплив витрат прямопропорційний точці беззбитковості, тоді як ціна має обернений ефект. Підвищення ціни призводить до зменшення точки беззбитковості, тобто потрібно менше продукції для компенсації витрат. Зниження ціни, навпаки, збільшує точку беззбитковості, показуючи, що необхідно реалізувати більше продукції для виходу на нуль. Кожне підприємство прагне зменшити частку постійних витрат на одиницю продукції, знизити беззбитковий обсяг продажу і розширити зону безпеки.

3. Визначення обсягу реалізації для отримання певної суми прибутку. В цьому випадку формула (3.1) матиме вигляд (3.5):

$$x = \frac{a + \Pi}{p - b}, \quad (3.5)$$

де Π – запланований обсяг прибутку.

4. Визначення критичного рівня постійних витрат при заданому рівні маржинального доходу й обсягу продажу (3.6).

$$x = \frac{a}{Дпв},$$

$$a = x * Дпв. \quad (3.6)$$

5. Розрахунок беззбиткової ціни реалізації, виходячи із заданого обсягу реалізації і рівня постійних і змінних витрат (3.7):

$$x = \frac{a}{p - b}, \quad x(p - b) = a.$$

$$xP - xb = a$$

$$xP = a + xb. \quad (3.7)$$

$$P = \frac{a + xb}{x} = \frac{a}{x} + b.$$

Отже, у ході процесу планування економічної діяльності для визначення необхідного рівня фінансової стійкості підприємства, важливо розраховувати та аналізувати наступні показники: валова рентабельність чистого доходу, витрата-місткість чистого доходу щодо змінних витрат, чистий дохід, необхідний для здійснення прибуткової діяльності, змінні витрати, які дозволяють уникнути збитків, та рівень (коефіцієнт) фінансової стійкості, який дозволяє оцінювати зв'язок між операційним прибутком, динамікою чистого доходу та структурою витрат у функціональному контексті.

Результати обчислення рівня беззбиткової діяльності підприємства для ПП «Славутич Поділля» представлено у табл.3.1.

Таблиця 3.1

Розрахункові показники для визначення точки беззбитковості

ПП «Славутич Поділля»

Показник	Алгоритм розрахунку	Розрахунок
Постійні витрати (ПВп)	АВ+ВЗ	-1 968
Змінні витрати (ЗВп)	СПп+ФВп+ІВп	-62 506
Чистий дохід підприємства (ЧДп)	ЧДп	43 685
Валовий прибуток (ВПп)	ПВп+ЧПп	45 653
Валова прибутковість чистого доходу (ПВчд)	ВПп:ЧДп	1,05
Витратомісткість чистого доходу за змінними витратами (ВМчд)	ЗВп:ЧДп	1,43
Чистий дохід, який забезпечує беззбиткову діяльність (ЧДб)	ПВп:ПВчд	1883,16
Змінні витрати, які забезпечують беззбиткову діяльність (ЗВб)	ЧДб*ВМчд	1968
Рівень (коефіцієнт) фінансової безпеки діяльності підприємства (Кб)	(ЧДп-ЧДб) /ЧДп	0,96 -95,69

На основі обсягу реалізації, який забезпечує беззбиткову діяльність, визначається рівень стабільності операційної діяльності підприємства. Критерієм такої стабільності є різниця між беззбитковим обсягом реалізації та фактичним обсягом продукції, що реалізовано.

Коефіцієнт безпеки операційної діяльності (Кб) за показниками звітності обчислюється так (3.8):

$$Кб = (ЧД - ЧДб) : ЧД \quad (3.8)$$

де: Кб – коефіцієнт фінансової безпеки діяльності підприємства;

ЧД – чистий дохід підприємства;

ЧДб - чистий дохід, який забезпечує беззбиткову діяльність.

Графічне зображення аналітичних розрахунків для оцінки рівня фінансової безпеки господарської діяльності підприємства показано на рис. 3.2.

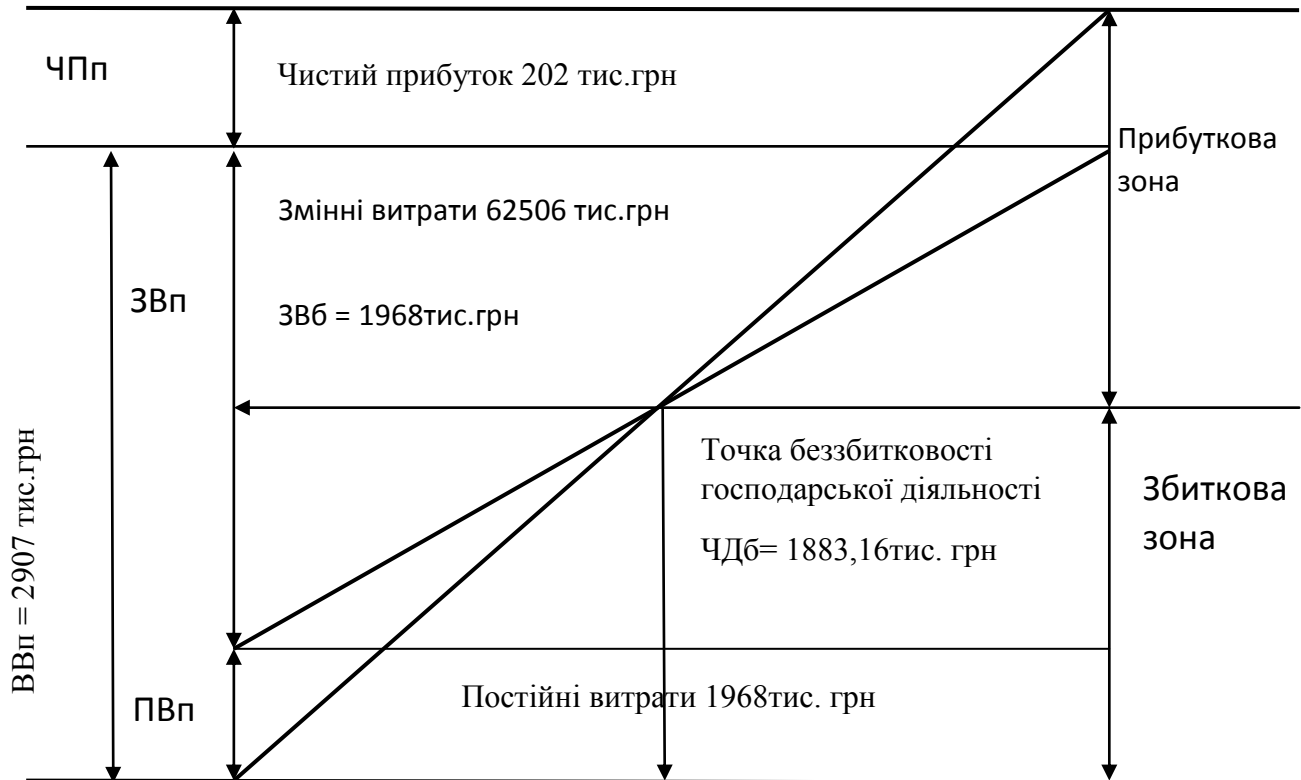

Рисунок 3.2 - Графічне зображення точки беззбитковості господарської діяльності

Отже, коефіцієнт безпеки операційної діяльності служить показником операційного ризику. Чим вищий цей коефіцієнт, тим більш безпечною є ситуація з точки зору можливості здійснення прибуткової діяльності. Його зростання вказує на зменшення ризику зниження обсягу реалізації до точки рівноваги, а навпаки, при його зниженні, такий ризик збільшується.

Прибуткова діяльність підприємства характеризується сценарієм:

$$\text{ЧДп} = \text{ВВп} + \text{ЧПп},$$

а збиткова:

$$\text{ВВп} = \text{ЧДп} + \text{ЧЗп},$$

де ЧЗп — чистий збиток підприємства, який не дозволяє покрити підприємству певну суму витрат.

Якщо витратомісткість чистого доходу підприємства за його змінними витратами (ЗВп: ЧДп) менша за 1,0, то підприємство генерує валовий прибуток і слідує прибутковому сценарію розвитку. У разі отримання фактичного чистого збитку воно може збільшити обсяги господарювання, щоб забезпечити його беззбитковість.

З іншого боку, якщо витратомісткість чистого доходу підприємства за його змінними витратами (ЗВп: ЧДп) перевищує 1,0, то підприємство не може формувати валовий прибуток і розвивається в умовах збиткового сценарію. У такому випадку необхідна система антикризового управління, спрямована на оптимізацію витрат, зокрема змінних, і забезпечення генерації доходу.

Тобто, в процесі аналізу підприємство може бути оцінене за одним з двох можливих сценаріїв діяльності:

- а) $ZB_{п} : ЧД_{п} < 1,0$ при чистому прибутку;
- б) $ZB_{п} : ЧД_{п} > 1,0$ при чистому збитку;

Для обґрунтування цих сценаріїв розвитку використаємо дані табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Сценарій формування фінансових результатів ПП «Славутич Поділля»

Показник	Сценарії діяльності підприємства	
	а	б
Чистий дохід (ЧДп), тис.грн	18058,70	2565,11
Змінні витрати (ЗВп), тис.грн	11319,90	1607,91
Валовий прибуток (ВПп), тис.грн	6738,80	957,20
Постійні витрати (ПВп), тис.грн	957,20	957,20
Чистий прибуток (ЧПп), чистий збиток (ЧЗп), грн	5781,60	2565,11
Витратомісткість 1 грн чистого доходу за змінними витратами (ВМчд), грн	1,13	0,98

Сценарій формування фінансових результатів підприємства А – є реальною картиною його діяльності у 2022 році, сценарій Б – сценарій розвитку на основі визначеного рівня фінансової безпеки (беззбиткового функціонування). З вищенаведеного припущення слідує, що сценарій розвитку Б є більш ефективним та результативним, адже $ZB_{п} : ЧД_{п} < 1,0$. Тобто

підприємство формує валовий прибуток та дотримується прибуткового напрямку розвитку.

Отже, за результатами проведеного дослідження було встановлено, що рівнем фінансової безпеки діяльності підприємства є отримання чистого доходу в розмірі 1883,16 тис.грн, при змінних витратах 1968,00 тис.грн.

Підсумовуючи вищезазначене, можна вказати, що рівень фінансової безпеки підприємства формується через вплив ефективного механізму управління процесом забезпечення його беззбиткової діяльності, що ґрунтується на правильній організації витратних та прибуткових аспектів підприємства. Справедливий розподіл витрат між постійними і змінними дозволяє досягати необхідного рівня фінансової безпеки, неперервно розвивати та вдосконалювати механізм управління економічною безпекою підприємства.

3.2. Економічне обґрунтування запропонованих заходів

Забезпечення фінансової безпеки підприємства включає в себе комплекс заходів, спрямованих на зменшення фінансових ризиків і забезпечення стабільності фінансового стану компанії. Ось кілька конкретних заходів, які можуть бути прийняті для цієї мети:

1. Фінансовий аналіз і планування:

- Проведення регулярного фінансового аналізу для визначення сильних і слабких сторін компанії.
- Розробка ефективного фінансового плану і стратегій для досягнення фінансових цілей.

2. Ефективне управління ліквідністю:

- Підтримка оптимального рівня ліквідності для забезпечення платоспроможності.
- Визначення запасів і реалізація заходів для уникнення проблем з недостатньою ліквідністю.

3. Диверсифікація фінансових ресурсів:

- Розгляд можливостей розвитку ресурсного потенціалу.
 - Диверсифікація інвестицій для зменшення ризиків і забезпечення стабільності.
4. Стратегії управління ризиками:
- Розробка та впровадження стратегій управління ризиками для ідентифікації, оцінки і контролю фінансових ризиків.
 - Створення резервів для покриття непередбачуваних фінансових труднощів.
5. Оптимізація податкової стратегії:
- Максимізація використання податкових переваг та підтримка оптимальної податкової стратегії.
 - Зменшення податкових ризиків через вивчення і використання податкових винятків і пільг.
6. Створення резервів і фондів:
- Створення резервів на випадок економічних труднощів.
 - Формування резервних фондів для реагування на непередбачувані витрати чи втрати.
7. Ефективне використання інформаційних технологій:
- Застосування сучасних фінансових технологій для автоматизації фінансового обліку та збільшення ефективності управління фінансами.

Ці заходи можуть бути адаптовані відповідно до конкретних потреб і характеристик підприємства.

З огляду на визначені проблеми та запропонований перелік, слід більш детально зупинитися на диверсифікації фінансових ресурсів та фінансовому плануванню.

Фінансова стійкість операцій підприємства визначається його здатністю ефективно та вчасно відповідати економічним потребам та вимогам різних груп інтересів. З іншого боку, фінансова стійкість підприємства відображає його потенціал у виробництві продукції та наданні послуг, які користуються

попитом, шляхом раціонального та оптимального використання всіх видів ресурсів у нестабільному та непередбачуваному ринковому середовищі.

Отже, для ефективності функціонування та підвищення рівня фінансової стійкості підприємства необхідно створити систему, яка базується на актуальних даних інформаційно-аналітичного забезпечення його діяльності. Особливістю і водночас складністю організації інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової стійкості підприємства є той факт, що її ефективність практично повністю залежить від людського фактора. Тим не менш, не менш важливим елементом забезпечення рівня економічної стійкості підприємства є наявність необхідного ресурсного забезпечення. Важливими заходами на цьому етапі є пошук резервів ресурсного потенціалу підприємства.

З метою визначення необхідного рівня ресурсного потенціалу слід провести оцінку вже існуючого рівня ресурсів. Таким чином, для оцінювання рівня ресурсного потенціалу підприємства рекомендується використовувати систему, що включає чотири групи показників, які комплексно висвітлюють ресурсний потенціал підприємства. Для розрахунку показника достатності ресурсного потенціалу (D_{rp}) використовується метод середньої геометричної та нормативні значення коефіцієнтів.

Показник достатності ресурсного потенціалу розраховується за формулою 3.9:

$$D_{BK} = \sqrt[n]{\prod_{u=1}^n K_u / N_i}, \quad (3.9)$$

де K_i – значення i -го коефіцієнта;

N_i – нормативне значення i -го коефіцієнта;

n – кількість коефіцієнтів, які беруться до розрахунку.

На основі цього, варто розглянути таку градацію показника достатності ресурсного потенціалу з урахуванням застосування пропонованої нами системи коефіцієнтів [42]:

- $D_{rp} < 1$ – низький рівень достатності ресурсного потенціалу. Підприємству необхідно вжити певні заходи щодо покращення рівня формування та використання своїх ресурсів;

- $D_{pr} \geq 1$ – ресурсний потенціал підприємства є достатнім для його діяльності.

Таблиця 3.3

**Система показників достатності ресурсного потенціалу ПП «Славутич
Поділля» за 2018-2022 роки**

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
I Група – нормативи фінансової стійкості					
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	0,14	0,30	0,60	0,70	0,76
Коефіцієнт фінансування	0,16	0,30	0,68	0,73	0,88
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	0,07	-0,65	-0,91	-0,37	-0,11
II Група – нормативи ліквідності					
Коефіцієнт покриття	0,14	0,30	0,60	0,70	0,76
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,59	0,22	0,37	0,28	0,77
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,11	0,11	0,03	0,00	0,03
III Група – показники ділової активності					
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	8,93	53,10	87,37	23,77	69,34
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,05	4,22	13,85	2,34	5,32
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	23,45	9,88	7,38	0,91	0,83
IV Група – показники рентабельності					
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,041	0,044	0,047	0,006	0,003
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-0,280	0,147	0,078	0,009	0,004
Коефіцієнт рентабельності діяльності	-0,012	0,015	0,011	0,010	0,005
Показник достатності ресурсного потенціалу	4,89	6,67	11,33	4,37	10,53

Цей метод володіє перевагою у здатності визначати рівень наявних коштів у підприємства в конкретний момент часу і прогнозувати їхні потреби на майбутні періоди для забезпечення фінансової стійкості. Таким чином, для початкової оцінки слід розрахувати показники з таблиці 3.3, представленої в даній дипломній роботі. Аналізуючи ці показники, можна визначити наступне. Більшість нормативів підприємства відповідає встановленим стандартам.

Проте спостерігаються певні коливання в динаміці років. Зокрема, у групі нормативів фінансової стійкості показники автономії та фінансування

збільшуються. Проте, внаслідок скорочення оборотів діяльності, забезпеченість основними засобами підприємства помітно зменшується.

Група показників ліквідності свідчить про те, що підприємство має значний запас ліквідності та платоспроможності. Показники ділової активності підприємства також зросли, вказуючи на високий рівень ефективності використання наявного ресурсного потенціалу.

На основі отриманої інформації варто проаранжувати розрахункові коефіцієнти (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Ранжування значимості показників достатності ресурсного потенціалу ПП «Славутич Поділля»

Показник	Ранг
I Група – нормативи фінансової стійкості	
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	1
Коефіцієнт фінансування	3
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	2
II Група – нормативи ліквідності	
Коефіцієнт покриття	3
Коефіцієнт швидкої ліквідності	5
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	3
III Група – показники ділової активності	
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	8
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	6
IV Група – показники рентабельності	
Коефіцієнт рентабельності активів	3
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	5
Коефіцієнт рентабельності діяльності	2

Відповідно до ранжування значимості показників достатності ресурсного потенціалу ПП «Славутич Поділля» варто розрахувати інтегральний показник достатності ресурсного потенціалу за 2018-2022 роки (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Інтегральний показник достатності ресурсного потенціалу ПП «Славутич Поділля» за 2018-2022 роки

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення, %
Інтегральний показник достатності ресурсного потенціалу	2,21	2,58	3,37	2,09	3,25	46,75

Результати інтегрального показника для вивченого підприємства, враховуючи роз'яснення значень діапазонів, свідчать про те, що стратегія підприємства щодо розробки програм для забезпечення достатності ресурсного потенціалу вважається оптимальною для стійкого функціонування. Проте, слід звернути увагу на рівень ліквідності та переглянути стратегію управління нею, оскільки можливий варіант зайвої ліквідності, що не є позитивним фактором. З огляду на ці показники для розвитку та забезпечення високого рівня фінансової безпеки підприємства важливо збільшити наявність ресурсів. Це можна досягти шляхом пошуку резервів. Особливо важливим є графоаналітичний метод оцінки ресурсного потенціалу підприємства, відомий як «квадрат потенціалу».

Відповідність груп показників та векторів квадратів ресурсного потенціалу підприємства наведена у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Відповідність груп показників та векторів квадратів ресурсного потенціалу підприємства

№ Групи	Назва групи показників	№ Вектору
I Група	нормативи фінансової стійкості	1 вектор
II Група	нормативи ліквідності	2 вектор
III Група	показники ділової активності	3 вектор
IV Група	показники рентабельності	4 вектор

Довжина векторів квадрату потенціалу визначається шляхом попарного порівняння фактичних значень коефіцієнтів, взятих для розрахунку, з нормативними (що наведені у таблиці 3.7). Після цього по кожній групі знаходиться середнє геометричне значення від добутку попарних оцінок. Після визначення довжини всіх векторів, будується квадрат потенціалу підприємства за кожний період, а також робляться відповідні висновки, на основі яких формуються рекомендації щодо поліпшення рівня ресурсного потенціалу.

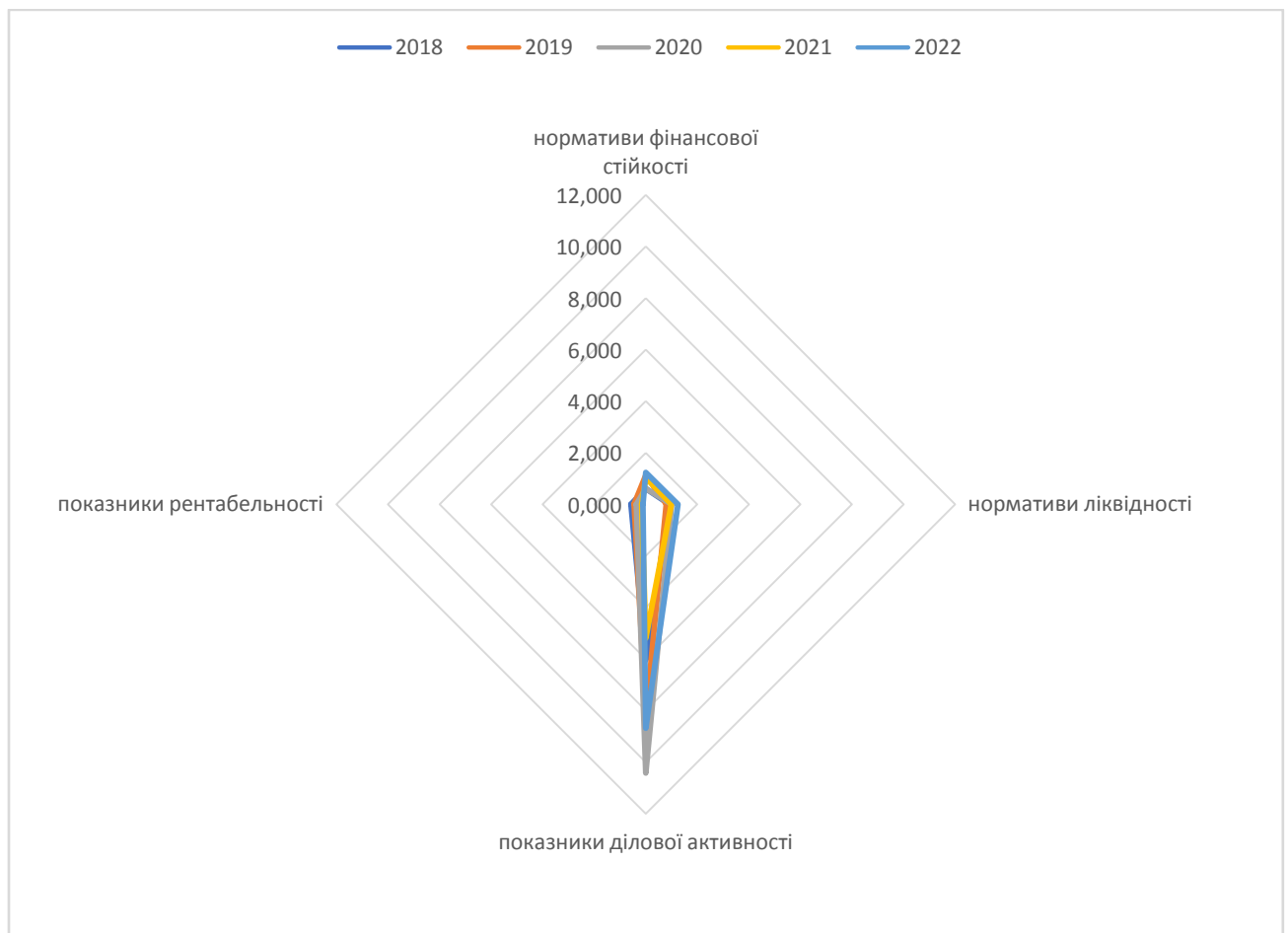
Отож, результати розрахунків для ПП «Славутич Поділля» наведено в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

**Значення векторів квадратів ресурсного потенціалу ПП «Славутич
Поділля» у 2018-2022 роках**

№ Групи	Назва групи показників	№ Вектору	2018	2019	2020	2021
I Група	нормативи фінансової стійкості	1 вектор	0,608	1,118	0,608	1,030
II Група	нормативи ліквідності	2 вектор	0,917	0,794	1,000	0,990
III Група	показники ділової активності	3 вектор	6,036	8,198	10,421	5,198
IV Група	показники рентабельності	4 вектор	0,577	0,454	0,369	0,158

За результатами розрахунків варто побудувати квадрат потенціалів (рис.3.3).

**Рисунок 3.3 - Графічне зображення квадрату ресурсного потенціалу
ПП «Славутич Поділля» за 2018-2022 роки**

З рис. 3.3 випливає, що ПП «Славутич Поділля» має незбалансовану ресурсну базу, оскільки спостерігається дисгармонія векторів — усі вектори

розвинуті порізному. Такий тип квадрата потенціалу вважається найгіршим, в цьому випадку підприємство потребує великих перетворень.

Вектори 1 і 2, відповідальні за нормативи достатності капіталу та нормативи ліквідності, відображають правильну форму та напрямок. З іншого боку, вектори 3 та 4, що відповідають за якість ресурсів та ефективність їх використання, помітно відхиляються від норми та мають некоректні напрямки. У зв'язку з цим підприємству слід приділити особливу увагу цьому аспекту при формуванні ресурсного потенціалу.

Дисгармонія у формуванні ресурсної бази підприємства обумовлена тим, що останнім часом ПП "Славутич Поділля" скоротило обсяги своєї діяльності, але залишається з високим рівнем позикових ресурсів. Така стратегія управління може в значній мірі погіршити фінансовий стан підприємства, зменшити його рентабельність та порушити довіру дебіторів та кредиторів до його діяльності.

Тому в процесі пошуку резервів ресурсів для забезпечення фінансової безпеки підприємства, варто звернути особливу увагу на процес управління кредиторською заборгованістю, а саме – на величину, дороговизну та періодичність використання запозичених фінансових ресурсів. Тобто варто поступово відмовлятися від користування такими ресурсами.

3.3. Прогнозні показники діяльності у сфері забезпечення фінансової безпеки досліджуваного підприємства

Отож, за результатами проведеного дослідження варто відмітити, що ресурсна база підприємства ПП «Славутич Поділля» має низький рівень достатності ресурсного потенціалу. Тому подальші дослідження слід спрямувати на пошук резервів для вирішення визначених проблем.

Тому наступною метою дослідження є пошук резервів підвищення фінансової безпеки підприємства, знайти оптимальну структуру балансу за умови виконання системи обмежень (значення рекомендованих фінансових показників).

Для цього варто скласти таблицю 3.8 з вихідними даними ПП «Славутич Поділля» для подальших розрахунків.

Для вирішення означених проблем варто розглянути математичну модель загального вигляду (3.10):

$$F = \sum_{j=1}^n c_j i_j \longrightarrow \max ; \quad (3.10)$$

за системи обмежень (3.11):

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n a_{ij} x_j &\leq b_i, i = \overline{1, k}, \\ \sum_{i=1}^n a_{ij} x_j &\geq b_i, i = \overline{k+1, l}, l, k \leq 1; \end{aligned} \quad (3.11)$$

є цільова функція

F – максимально можливий прибуток, який може бути отриманий підприємством у розрахунковому періоді;

x_j – кількість ресурсів, яка розподіляється (акумулюється) в j -й напрямок розміщення (акумулювання),

a_{ij} – обмежувальні коефіцієнти,

b_i – обсяг коштів, що розподіляються,

c_j – дохідність (витратність) за j -ю статтею балансу.

Згрупований баланс ПП «Славутич Поділля» за 2018-2022 роки

№ з/п	Найменування групи статей	2018	2019	2020	2021	2022
1	Основні засоби (x1)	12 080	61 100	52 019	47 492	53 308
2	Дебіторська заборгованість (x2)	36 898	6 686	3 633	1 692	630
3	Запаси (x3)	41 243	39 847	10 644	10 541	9 347
4	Нематеріальні активи (x4)	4	8	612	547	483
5	Інші активи (x5)	15 341	12 359	4 750	3 190	5 668
УСЬОГО активів			105 566	120 000	71 658	63 462
6	Статутний капітал (y ₁)	17 000	25 000	30 000	30 000	35 128
7	Інші фонди (y ₂)	-1 737	10 937	12 986	14 175	17 593
Усього власного капіталу			15 263	35 937	42 986	44 175
8	Довгострокові зобов'язання (y ₃)	1 833	0	5 758	2 121	8 500
9	Поточна кредиторська заборгованість рахунки (y ₄)	0	1 165	3 636	3 636	3 440
10	Кредити банків (y ₅)	33 800	35 627	946	0	0
11	Інші зобов'язання (y ₆)	54 670	47 271	18 332	13 530	4 775
Усього зобов'язань			90 303	84 063	28 672	19 287
УСЬОГО пасивів			105 566	120 000	71 658	63 462

Також за результатами дослідження було визначено, що для ПП «Славутич Поділля» необхідно оптимізувати структуру балансу для дотримання рекомендованих значень, що забезпечили б «здорове» функціонування підприємства та належний рівень фінансової безпеки, тому що, як було визначено раніше, спостерігаються певні відхилення фактичних значень від нормативів.

Для пошуку резервів ресурсів для забезпечення належного рівня фінансової безпеки підприємства, варто задати такі параметри: припускається, що в наступному періоді показники y₁ та y₂ залишаться незмінними, тобто розмір власного капіталу підприємства становитиме 50 тис. грн, у тому числі:

- 1) обсяг статутного капіталу – 35 тис. грн, або 70% загального обсягу власних ресурсів підприємства;
- 2) обсяг інших фондів підприємства – 15 тис. грн, або 30% загального обсягу власних ресурсів підприємства.

Для побудови цільової функції варто розрахувати середню дохідність напрямів вкладення ресурсів підприємства, а також витратності позикових джерел підприємства. Для цього необхідно скласти та розрахувати табл. 3.9.

Таблиця 3.9

**Витяг зі звіту про фінансові результати ПП «Славутич Поділля» за
2022 рік**

№ з/п	Найменування групи статей	на 31.12.2022 р., тис. грн
	Чистий прибуток від основної діяльності	202
1	Чистий дохід від реалізації	43 685
1.1	Валовий прибуток	2 907
1.2	Інші операційні доходи	21 414
1.3	Фінансовий результат від операційної діяльності	625
2	Витрати основної діяльності	40778
2.1	Собівартість реалізованої продукції	1731
2.2	Адміністративні витрати	21728
2.3	Витрати на збут	237
2.4	Інші операційні витрати	202

Як бачимо, у розрахунковому періоді чистий прибуток підприємства становив 202 тис. грн.

На основі цих показників варто визначити дохідність основної діяльності підприємства:

1) дохідність:

x_1 (основні засоби) = 0,03;

x_2 (Дебіторська заборгованість) = 69,34;

x_3 (Запаси) = 0,311;

x_4 (Нематеріальні активи) = 44,33;

x_5 (за іншими активними операціями) = 0,111.

Розраховуємо витратність ресурсних джерел:

1) витратність

y_3 (Довгострокових зобовязань): 0,587;

y_4 та y_5 (Поточної кредиторської заборгованості) = 0,049;

y_6 (за іншими пасивними операціями) = 1,235.

На основі отриманих результатів можна побудувати цільову функцію:

$$F(x,y) = 0,03*x_1+69,34*x_2+0,311*x_3+44,33*x_4+0,111*x_5-0,587*y_1-0,049*y_2-1,235*y_3 \longrightarrow \max.$$

За допомогою інструменту «Поиск решения» середовища Microsoft Office Excel знайдемо оптимальну структуру балансу ПП «Славутич Поділля». Розраховані значення факторів відобразимо в табл. 3.10 і порівняємо їх із фактичними обсягами ресурсів.

Таблиця 3.10

**Згрупований фактичний на 2022 рік та плановий баланс ПП
«Славутич Поділля»**

№ з/п	Найменування групи статей	Фактичні дані, тис.грн	Оптимальні дані, тис.грн	Різниця, тис.грн
1	Основні засоби (x1)	53308	47507	-5801
2	Дебіторська заборгованість (x2)	630	204	-426
3	Запаси (x3)	9347	1472	-7875
4	Нематеріальні активи (x4)	483	480	-3
5	Інші активи (x5)	5668	5675	7
УСЬОГО активів		24561	69436	34708
6	Статутний капітал (y ₁)	35128	35128	0
7	Інші фонди банку (y ₂)	17593	17593	0
Усього власного капіталу		8738	52721	23905
8	Довгострокові зобов'язання (y ₃)	8500	0	-8500
9	Поточна кредиторська заборгованість рахунки (y ₄)	3440	10066	6626
10	Кредити банків (y ₅)	0	23890	23890
11	Інші зобов'язання (y ₆)	4775	752	-4023
Усього зобов'язань		15522	16715	0
УСЬОГО пасивів		24561	69436	34708

Отже, за результатами проведених розрахунків можна зазначити, що оптимальним рішенням для підприємства, з метою збільшення ресурсної бази, є зменшення обсягу основних засобів на 5801 тис.грн, запасів – на 426 тис.грн, дебіторської заборгованості – на 7875 тис.грн, проте пропонується наростити поточну кредиторську заборгованість – на 6626 тис.грн та обсягів кредитів банків на 23890 тис.грн.

Динаміка чистого прибутку від основної діяльності ПП «Славутич Поділля» за 2022 – 2025 (план) рр., а також розраховане прогнозне значення за оптимального плану наведено на рис. 3.4.

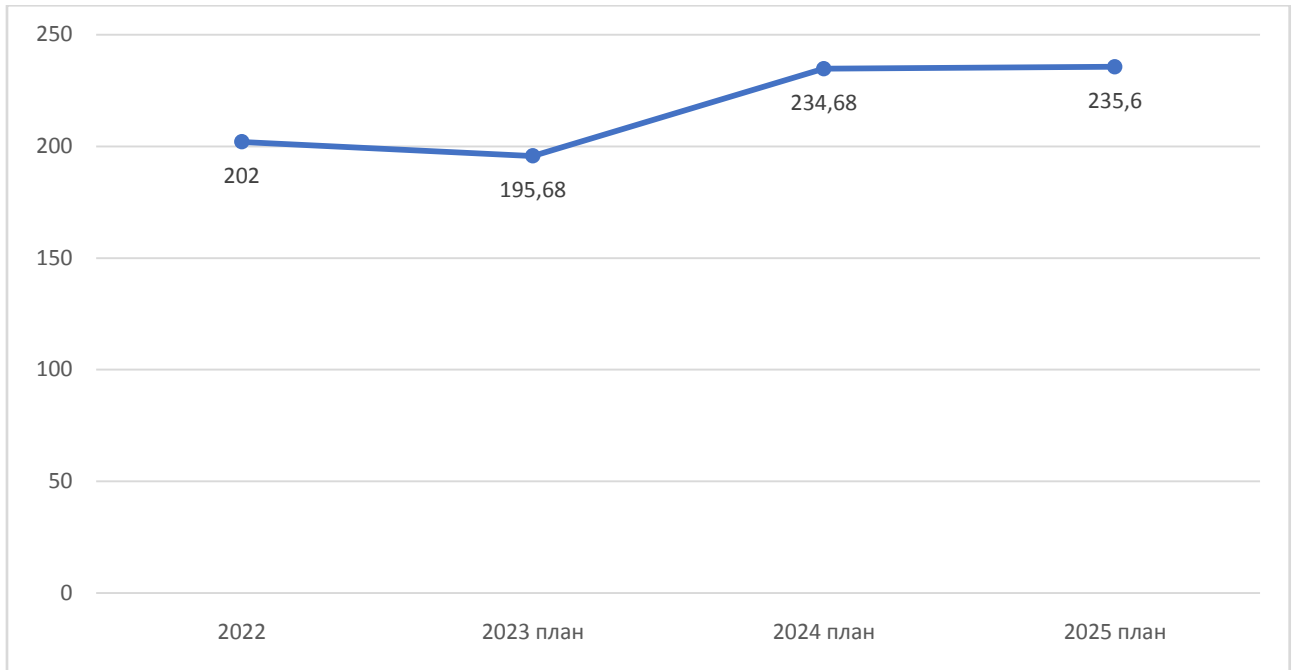

Рисунок 3.4 - Динаміка чистого прибутку від основної діяльності ПП «Славутич Поділля» за 2022 – 2025 (план) рр.

Як бачимо з рис. 3.4, побудова оптимального плану забезпечить зростання чистого прибутку від основної діяльності на 16,64%. Враховуючи сьогоденні реалії української економіки, збільшення чистого прибутку від основної діяльності є досить непоганим результатом, на який можна орієнтуватись, будуючи стратегію збільшення ресурсної бази підприємства задля підвищення рівня фінансової безпеки його діяльності.

Таким чином, забезпечення економічної безпеки досліджуваного підприємства базується на досягненні оптимального ресурсного потенціалу та досягненні беззбиткового рівня діяльності. За таких умов підприємство матиме можливість будувати стратегічні плани, орієнтуючись на свій власне розроблений механізм забезпечення фінансової безпеки.

ВИСНОВКИ

У процесі проведення дослідження було досягнуто поставленої мети – досліджено теоретичні основи організації системи управління фінансовою безпекою підприємства та розроблено практичні рекомендації для підвищення рівня фінансової безпеки конкретного підприємства

Дослідження теоретичних аспектів організації механізму забезпечення фінансової безпеки на підприємстві дозволяють визначити, що фінансова безпека є системою впливу, захищеності та контролю над процесом розвитку та захисту всіх аспектів діяльності та інтересів підприємств від негативного впливу факторів ринкового середовища. Головною метою є забезпечення стабільності функціонування та процвітання, фінансового та соціального розвитку не лише підприємства, але і регіону, конкурентної боротьби та досягнення стратегічних цілей шляхом регулювання з боку керівництва та пристосування до умов розвитку протягом тривалого періоду.

Забезпечення фінансової безпеки значною мірою залежить від того, як підприємство впорається із впливом зовнішніх та внутрішніх факторів загроз і небезпек. Для запобігання негативним наслідкам загроз для фінансової безпеки підприємства або мінімізації їх впливу важливо заздалегідь удосконалити заходи та методи, які дозволять виявити ризиковані ситуації та усунути їх причину на етапі їх виникнення. При обиранні методів та стратегій нейтралізації негативного впливу факторів загроз та небезпек важливо враховувати багатогранність складових фінансової безпеки підприємства та особливості його діяльності у відповідній галузі.

Базою дослідження для проведення аналізу та оцінки функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки стало приватне підприємство «Славутич-Поділля»

Загальний аналіз техніко-економічних показників діяльності ПП «Славутич Поділля» підтверджує вищенаведені припущення. Протягом досліджуваного періоду спостерігається помітне зниження обсягів діяльності мережі, підприємство помітно скоротило кількість робітників та помітно

знизився обсяг виручки від реалізації. Така тенденція зумовила падіння решти залежних показників, знизився рівень ефективності використання як основних, так і оборотних фондів, знизився рівень фондівіддачі діяльності підприємства. Проте, навіть за скорочення діяльності, підприємство вийшло на прибутковий рівень та тримає таку динаміку із 2019 по 2022 роки, що свідчить про досить ефективний рівень менеджменту прибутковості підприємства.

Також за результатами проведеного дослідження слід сказати, що рівень фінансової стійкості, а, отже, і фінансово-економічної безпеки діяльності ПП «Славутич Поділля» помітно знижувався у динаміці досліджуваного періоду (із 2020 року по 2022 роки). Така ситуація в більшій мірі спричинена загальноекономічною ситуацією в країні та помітним скороченням обсягів діяльності досліджуваного підприємства.

За таких умов, враховуючи реалії розвитку економіки в країні та зважаючи на воєнний стан, для досліджуваного підприємства (ПП «Славутич Поділля») важливим кроком на шляху досягнення належного рівня фінансової безпеки є визначення необхідного обсягу чистого прибутку для забезпечення беззбиткової діяльності, а також пошук оптимального складу балансу підприємства, що відповідав би належному рівню фінансового потенціалу, що необхідний для підтримки фінансової безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Online Etymology Dictionary, Securus, Securitas /
ULR:<https://www.etymonline.com/>
2. Власюк О.С. Теорія і практика фінансової безпеки в системі науки про економіку Київ. Національного інституту проблем міжнародної безпеки при РНБО України, 2018. 48 с.
3. Філіпковська Л. О., Матвієнко О. О. Тракткування категорії фінансової безпеки авіатранспортного підприємства. Економічний аналіз. 2014. № 2. Т. 16. С. 180-186. ULR: <file:///C:/Users/sonik/Downloads/481-2565-1-PB.pdf>.
4. Економічна безпека підприємств, організацій та установ. Посібник. Київ. Правова єдність, 2019. 544 с.
5. Кузенко Т. Б. Планування фінансової безпеки підприємства в умовах ринкової економіки. Дисертація. Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. Київ, 2017. 18 с.
6. Гапак Н. М., Дочинець І. В. Суть та еволюція поняття «економічна безпека підприємства». Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. 2017. Вип. 2(43). С. 68-73. ULR: <https://elibrary.ru/item.asp?id=25502444>
7. Мельник О. О. Система загроз фінансової безпеки підприємства. Технічний прогрес та ефективність виробництва. 2016. №25. С. 97-103. ULR: <http://www.kpi.kharkov.ua/>.
8. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект. Посібник. Київ. Атіка, 2015. 432 с.
9. Ніколаюк С. І. Безпека суб'єктів підприємницької діяльності. Курс лекцій. Київ. КНТ, 2015. 320 с.
10. Череп А. В. Сутність фінансової безпеки як складової частини діяльності підприємства та сучасні підходи до її трактування. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. 2016. Вип. 31(1). С. 27-34.

- 11.Ковалевська, А. В. Визначення факторів впливу на рівень фінансової безпеки малих підприємств у країні. Бізнес Інформ. 2017. № 9. С. 111-118.
- 12.Лакіза В.В. Сутність та значення фінансової безпеки підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2015. Вип. 25.5. С. 269-275
- 13.Орлик О. В. Аналіз факторів впливу на фінансову безпеку підприємств та методи захисту від загроз і нейтралізації їх наслідків. Харків: ХНУБА, 2015. С. 154–165.
- 14.Козаченко А. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення. Монографія. Київ. Лібра, 2017. - 280 с.
- 15.[Філіпковська Л. О.](#) Інструментальний засіб ідентифікації стану підприємства для формування фінансової безпеки. [Наука й економіка](#). 2015. Випуск 4. с. 99-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2015_4_17.
- 16.Ортинський В. Л., Керницький І. С., Живко З. Б. Економічна безпека підприємств, організацій та установ. Київ : Правова єдність, 2019, 544 с.
17. Кирієнко А.В. Механізм досягнення і підтримки фінансової безпеки підприємства. Дисертація. Київ. 2018. 186 с.
- 18.Stachowiak Z. Bezpieczeństwo ekonomiczne . Ekonomia obrony. Warszawa : Akademia Obrony Narodowej, 1994. S. 189.
- 19.[Гапак Н. М.](#) Суть та еволюція поняття "економічна безпека підприємства. [Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка](#). 2018. Вип. 2. с. 68-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2018_2_15
- 20.Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств. Монографія. Львів. Растр-7, 2020. 384 с
- 21.Економіка підприємства. Навчальний посібник. С. Ф. Покропивного. Київ. КНЕУ, 2018. 608 с.
- 22.Фоміна М. В. Проблеми економічно безпечного розвитку підприємств: теорія і практика. Монографія. Донецьк. 2014. 141 с.

- 23.Череп А. В. Сутність фінансової безпеки як складової частини діяльності підприємства та сучасні підходи до її трактування. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. 2016. Вип. 31(1). С. 27-34.
- 24.Міщенко С.П. Концептуальні основи забезпечення фінансової безпеки підприємства. ULR:
http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vetp/2012_37/12mspoes.pdf
- 25.Ковальов Д. Економічна безпека підприємства. Економіка України. 2017. № 10. С. 48–56.
- 26.Гетьман О.О. Економіка підприємства. Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
- 27.Євдокимов Ф. І. Узагальнююча оцінка фінансової складової рівня економічної безпеки підприємства. Економіка підприємства. Донецьк. Вип. 47., 2018. С. 6-7.
- 28.Корчевська Л. О. Аналіз методик оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Економіка Криму. 2011. № 1 (34). С. 346-352.
- 29.Євдокимов Ф. І. Узагальнююча оцінка фінансової складової рівня економічної безпеки підприємства. Економіка. ДонНТУ. Випуск 47. Донецьк. 2018. С. 6-12.
- 30.Лакіза В.В. Сутність та значення економічної безпеки підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2015. Вип. 25.5. С. 269-275.
- 31.Висоцький О.О. Пріоритетні напрями забезпечення економічної безпеки підприємства. Випуск 3(03) 2017. Електронний ресурс. Режим доступу: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2017/3_03_uk/12.pdf.
- 32.Ареф'єва О.В., Кузенко Т.Б. Економічні основи формування фінансової складової економічної ефективності. Актуальні проблеми економіки. 2019. №1. С. 98–103
- 33.Карпунь І.Н. Управління фінансовою санацією підприємства. Навчальний посібник. Львів. 2019. 418 с.
- 34.Косянчук Т.Ф. Економічна діагностика: навч. посібник. Львів: Новий Світ. 2000, 2017. – 452 с.

35. Приходько С.В. Формування адекватного реальним виробничо-господарським процесам комплексу заходів реагування на загрози економічній безпеці. Інвестиції: практика та досвід. 2018. №4. С.52-55.
36. Скібіцький О.М. Антикризовий менеджмент. Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2019. 568 с. 1.
37. Шваб Л.І. Економіка підприємства. Підручник. Київ. Каравела, 2018. 416 с.
38. Гетьман О.О. Економіка підприємства. Навчальний посібник. 2-ге вид. Київ. Центр учбової літератури, 2020. 488 с.
39. Економіка підприємства. Підручник. С.Ф. Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ. КНЕУ, 2019. 528 с.
40. Бойчик І.М. Економіка підприємства. Навчальний посібник. Київ. Атіка, 2017. – 528 с

Виконав: студент

2 курсу магістратури
спеціальності
073 Менеджмент
денної форми навчання

« ____ » січня 2024 р.

Підпис

І.М. Мандра

Ініціали, прізвище

Науковий керівник

доктор економічних наук
професор

« ____ » січня 2024 р.

Підпис

Р.О. Кулинич

Ініціали, прізвище

Робота допущена до захисту:

доцент кафедри
к.е.н., доцентка

« ____ » січня 2024 р.

Підпис

Д.А. Арзянцева

Ініціали, прізвище

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне підприємство "Славутич-Поділля"		Дата (рік, місяць, номер документа)	КОДІ
Територія	ХМЕЛЬНИЦЬКА		за 12/2020	8810100000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство		за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами		за КВЕД	46.39
Середня кількість працівників	1 374			
Адреса, телефон	вулиця Шевченка, буд. 70, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ РАЙОН, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000		740585	

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (робота позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код радака	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	8	612
первісна вартість	1001	48	684
накопичена амортизація	1002	40	72
Незавершені капітальні інвестиції	1005	563	-
Основні засоби	1010	61 100	52 019
первісна вартість	1011	69 461	57 663
знос	1012	8 361	5 644
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	61 671	52 631
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	39 847	10 644
Виробничі запаси	1101	129	112
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	39 718	10 532
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахованик	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 678	473
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3 008	3 160
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 995	3 893
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	9 544	601
Готівка	1166	2 842	93
Рахунки в банках	1167	112	38
Витрати майбутніх періодів	1170	120	79
Частка перестраховника у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резерв збитків або резерв належних виплат	1182	-	-
резерв незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
інші оборотні активи	1190	137	177
Усього за розділом II	1195	58 329	19 027
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	120 000	71 658

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	25 000	30 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довірях	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	13 633	16 986
Неоплачений капітал	1425	(2 696)	(4 000)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	35 937	42 986
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	5 758
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Приватний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	5 758
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	35 627	946
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 165	3 636
товари, роботи, послуги	1615	43 205	7 266
розрахунками з бюджетом	1620	1 700	473
у тому числі з податку на прибуток	1621	179	28
розрахунками зі страхування	1625	170	19
розрахунками з оплати праці	1630	789	136
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	22	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 385	10 438
Усього за розділом III	1695	84 063	22 914
IV. Зобов'язання, пов'язані з оборотними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Матеріальна цінність активів незарахованого пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	120 000	71 658

Веріфікатор

Головний бухгалтер

Підписано в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Франко Дмитро Світланович

Тихоненко Олена Рудольфівна

Підприємство Приватне підприємство "Славутич-Поділля"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРІОУ

КОДИ		
2021	01	01
35805578		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	317 404	355 054
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(272 909)	(299 328)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	44 495	55 726
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	46 059	27 178
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 394)	(3 647)
Витрати на збут	2150	(62 623)	(65 804)
Інші операційні витрати	2180	(14 877)	(779)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	9 660	12 674
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(5 469)	(7 152)
Втради від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(71)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	4 120	5 522
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(767)	(242)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3 353	5 280
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 353	5 280

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	13 658	12 698
Витрати на оплату праці	2505	27 500	29 173
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 055	6 495
Амортизація	2515	5 129	5 152
Інші операційні витрати	2520	13 681	16 008
Разом	2550	66 023	69 526

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію <i>ЕП ФРАНКО</i>	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

*ДМИТРО
СВІТЛАНОВИЧ
ЕП Тихоненко
Олена
Рубольфівна*

Франко Дмитро Світланович

Тихоненко Олена Рудольфівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Приватне підприємство "Славутич-Поділля"** Дата (рік, місяць, день) **2021, грудень, 31**
Територія **ХМЕЛЬНИЦЬКА** за КОДом **120**
Організаційно-правова форма господарювання **Приватне підприємство** за КОДом **120**
Вид економічної діяльності **Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами** за КВЕДом **46.39**
Середня кількість працівників ² **54**
Адреса, телефон **вулиця Шевченка, буд. 70, м. ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ РАЙОН, ХМЕЛЬНИЦЬКА** **619003**
обл. **29000**

КОДИ	
120	46.39

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

V

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2021** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	612	547
первісна вартість	1001	684	684
накопичена амортизація	1002	72	137
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	52 019	47 492
первісна вартість	1011	57 663	55 644
знос	1012	5 644	8 152
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	52 631	48 039
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10 644	10 541
виробничі запаси	1101	112	3 360
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	10 532	7 181
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	473	612
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3 160	1 080
у бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 893	1 778
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	601	14
готівка	1166	93	2
рахунки в банках	1167	38	12
Витрати майбутніх періодів	1170	79	49
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	177	1 349
Усього за розділом II	1195	19 027	15 423
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	71 658	63 462

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіовий) капітал	1400	30 000	30 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
смісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16 986	17 391
Неоплачений капітал	1425	(4 000)	(3 216)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	42 986	44 175
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	5 758	2 121
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дивідендів	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	5 758	2 121
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	946	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 636	3 636
товари, роботи, послуги	1615	7 266	8 561
розрахунками з бюджетом	1620	473	331
у тому числі з податку на прибуток	1621	28	20
розрахунками зі страхування	1625	19	14
розрахунками з оплати праці	1630	136	63
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховки	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	10 438	4 561
Усього за розділом III	1695	22 914	17 166
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Частина власних акцій недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	71 658	63 462

Керівник

Головний бухгалтер

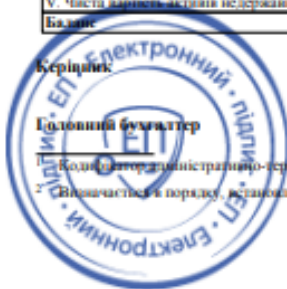
1. Бюджет територіально-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначення порядку, переданого центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ЕП ФРАНКО
 ДМИТРО
 СВИТЛАНОВИЧ
 ЕП ТИХОНЕНКО
 Олена
 Рудольфівна

Франко Дмитро Світланович

Тихоненко Олена Рудольфівна

Підприємство Приватне підприємство "Славутич-Поділля" (швидкого обороту)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДН		
		2022	01	01
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2021 р.		35805578		
Форма № 2 Код за ДКУД		1801003		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	40 224	317 404
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(37 751)	(272 909)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 473	44 495
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	24 297	46 059
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(1 202)	(3 394)
Витрати на збут	2150	(21 219)	(62 623)
Інші операційні витрати	2180	(2 915)	(14 877)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1 434	9 660
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(936)	(5 469)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(71)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	498	4 120
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(93)	(767)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	405	3 353
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

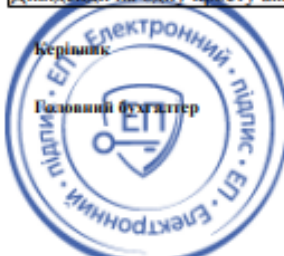
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	405	3 353

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 301	13 658
Витрати на оплату праці	2505	2 433	27 500
Відрахування на соціальні заходи	2510	525	6 055
Амортизація	2515	2 695	5 129
Інші операційні витрати	2520	15 483	13 681
Разом	2550	22 437	66 023

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію ЕЛ ФРАНКО	2650	-	-

ДМИТРО
СВІТЛАНОВИЧ
ЕП Тихоненко
Олена
Рудольфівна

Франко Дмитро Світланович

Тихоненко Олена Рудольфівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне підприємство "Славутич-Поділля"	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Територія	ХМЕЛЬНИЦЬКА	за ЄДРПОУ	35805578		
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КАТОТГГ 1	UA68000000000099709		
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	за КОПФГ	120		
		за КВЕД	46.39		
Середня кількість працівників	18				
Адреса, телефон	вулиця Шевченка, буд. 70, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ РАЙОН, ХМЕЛЬНИЦЬКА	619003			
	оба., 29000				

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	547	483
первісна вартість	1001	684	683
накопичена амортизація	1002	137	200
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	47 492	53 308
первісна вартість	1011	55 644	62 540
знос	1012	8 152	9 232
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені капітальні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	48 039	53 791
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10 541	9 347
виробничі запаси	1101	3 360	129
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	7 181	9 218
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	612	630
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 080	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 778	4 290
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	14	261
готівка	1166	2	6
рахунки в банках	1167	12	255
Витрати майбутніх періодів	1170	49	33
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
інші оборотні активи	1190	1 349	1 084
Усього за розділом II	1195	15 423	15 645
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	63 462	69 436

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіовий) капітал	1400	30 000	35 128
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17 391	17 593
Неоплачений капітал	1425	(3 216)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	44 175	52 721
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	2 121	8 500
інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату диск-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	2 121	8 500
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 636	-
товари, роботи, послуги	1615	8 561	3 440
розрахунками з бюджетом	1620	331	454
у тому числі з податку на прибуток	1621	20	20
розрахунками зі страхування	1625	14	10
розрахунками з оплати праці	1630	63	37
Поточна кредиторська заборгованість за одержаним авансом	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
інші поточні зобов'язання	1690	4 561	4 275
Усього за розділом III	1695	17 166	8 216
IV. Зобов'язання, пов'язані з оборотними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	63 462	69 437

Керівник

Франко Дмитро Світланович

Головний бухгалтер

Тихоненко Олена Рудольфівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Приватне підприємство "Славутич-Поділля" (найтисуюча)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДН		
		2023	01	01
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2022 р.		35805578		
Форма № 2 Код за ДКУД		1801003		

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	43 685	40 224
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(40 778)	(37 751)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 907	2 473
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	21 414	24 297
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(1 731)	(1 202)
Витрати на збут	2150	(21 728)	(21 219)
Інші операційні витрати	2180	(237)	(2 915)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	625	1 434
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(348)	(936)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	277	498
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(75)	(93)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	202	405
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	202	405

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 266	1 301
Витрати на оплату праці	2505	2 272	2 433
Відрахування на соціальні заходи	2510	482	525
Амортизація	2515	2 564	2 695
Інші операційні витрати	2520	17 022	15 483
Разом	2550	23 606	22 437

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Франко Дмитро Світланович

Головний бухгалтер

Тихоненко Олена Рудольфівна